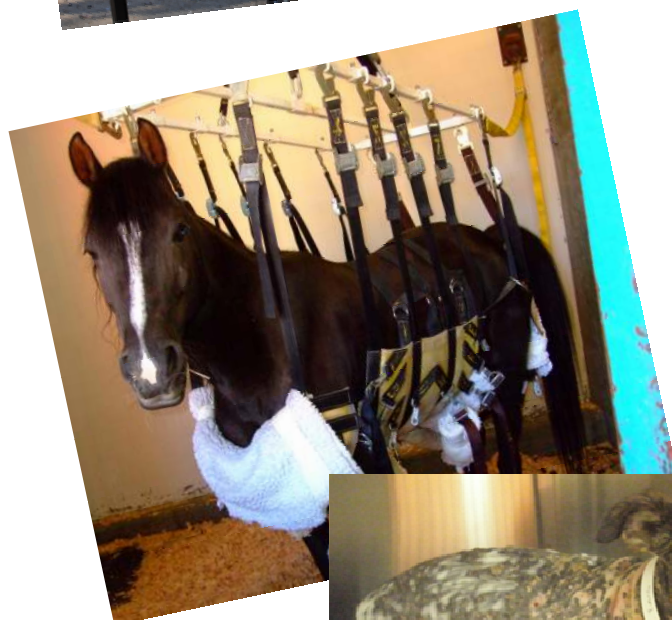

IVSA Danmark

Rejserapporter 2009-2010

Indhold:

Formandsord—at rejse er at leve	s. 3
IVSA Individual Exchange—How to!	s. 3
Afrika	
Feltprojekt: ”Buffalo capture” i Sydafrika	s. 4
”Veterinary Animal Health Manager” course i Sydafrika	s. 6
”Hippo census” feltprojekt i Sydafrika	s. 8
Wildlife disease management and animal health	s. 9
Feltprojekt i Sydafrika	s. 11
Som Wildlife Dyrlæge i Uganda	s. 13
Wildlife Disease Surveillance kursus	s. 14
IVSA Individual Exchange i Sydafrika	s. 16
”Standard Wildlife Immobilisation & Conservation Course” i Sydafrika	s. 17
Rotationer på University of Pretoria, Sydafrika	s. 20
Europa	
Hestehospitalet ”Freie Universität Berlin”	s. 22
Small Animal Teaching Hospital - University of Liverpool	s. 23
USA	
Externship på Washington State University	s. 25
Et lærerigt externship på Washington State University	s. 26
En sommer på WSUs hestehospital	s. 29
Clinical externship på Washington State University	s. 30
Neurologi og onkologi på UC Davis	s. 32
Alternativ Modul 2 på UC Davis’ Equine Clinics	s. 34
Klinikophold på UC Davis	s. 35
Svine tur til USA og Canada	s. 37
Smådyrsrotationer på Davis	s. 38

At rejse er at leve!

Noget som vi, i IVSA Danmark er enige om er at det er helt fantastisk at rejse, og kan man kombinere rejsen med studierne er det jo endnu bedre. De oplevelser man gør sig ude i den store verden er ganske uundværlige, og de er med til at udvikle os, udvide vores horisonter og lære os noget nyt, både fagligt men i høj grad også socialt og kulturelt. Derfor er vi utroligt glade for at vi i år har modtaget et rekordhøjt antal rejserapporter og vi kan se at flere og flere lykkes med at komme afsted, både med og uden hjælp fra os, og på trods af studieordninger, økonomi og andre hurdler.

Jeg er rigtig glad for at flere og flere selv tager initiativ og finder praktik-ophold ude i den store verden, men jeg vil opfordre alle til at bruge IVSA Danmark. Vi har et stort internationalt netværk som gør det muligt at rejse billigt. Vi har kontakter i mange lande og tilbyder klinik og praktik ophold i dine ferier i det store udland. Vores exchange officers sidder bare og venter på at du skriver til dem! Læs her under hvordan du gør.

Tilmeld dig vores nyhedsbrev på Netforum eller find os på Facebook og følg med i IVSA Danmarks aktiviteter og tilbud og husk det er for alle, lige fra første til sidste år på studiet.

Med denne opfordring og en stor tak for de spændende rapporter vil jeg overlade jer til nogle timers spændende læsning i selskab med Rejserapporterne 2009/2010.

God læselyst og god rejselyst!

Sofie Høffer,
Formand for IVSA Danmark

IVSA Individuel Exchange — how to!

Af Christina Marie Hartby, Exchange Officer for IVSA Danmark

Hvis du vil i praktik i udlandet, skal du vælge ”individual exchange”. Alle medlemslandene i IVSA har en eller flere ”Exchange Officers” (forkortet EO’s) som skal formidle praktikpladser til studerende. Du kan tage på individual exchange på 1. år såvel som dit sidste studieår. Du starter med at tage kontakt til den danske EO på ivsa-eo@dsr.life.ku.dk. Sammen finder i ud af hvor du skal hen. Du kan i teorien vælge mellem alle 50 medlemslande, men ikke alle lande er lige aktive, og du skal selvfølgelig også vælge et land hvor du kan gøre dig forståelig sprogligt.

Når du har valgt en destination, skal du vælge hvilken type praktik du vil i: på et universitetshospital, i privat praksis, smådyr, heste, produktionsdyr, exotics, særlige fagområder osv. Du kan være af sted i op til 6 uger, men du skal selv betale dine udgifter til mad og ophold. Den lokale EO hjælper dig som regel gerne med at finde det billigt.

Ansøgningen skal ske i god tid. Du udfylder et skema og vedlægger studiedokumentation samt et personligt brev med motivation for dit praktikønske. Den danske ”outgoing Exchange Officer” sender dette til en EO i værtslandet **senest 6 måneder før praktikstart!** Herefter finder den udenlandske EO et passende praktiksted der opfylder dine ønsker og formidler kontakten til dig.

Feltprojekt: "Buffalo capture" i Sydafrika

Af Christel Konnerup og Stine Herbæk Larsen

D. 31. januar 2010 trodsede vi – Nina, Stine og Christel - vildt snevejr og minusgrader og tog ud på en længere flyvetur med kurs mod en meget lille lufthavn, Phalaborwa, midt i den sydafrikanske bush. Her blev vi hentet af Cornell Vermaak og hans kæreste Jessicah, som skulle være vores værter de næste tre uger i Parsons naturreservat. Hovedformålet med turen var bl.a. at få indsigt i, hvordan man håndterer indfangning af vilde bøfler.

Såfremt der er deltagere nok (mindst 2-3 og max. 6), afholdes der næsten hver måned feltprojekter med varierende temaer alt afhængig af årstid og muligheder. Projekterne henvender sig primært til studerende indenfor veterinærmedicin, biologi og mikrobiologi, men også for andre kan det bestemt være en lærerig oplevelse.

Efter en god halvanden times køretur ankom vi til campen, hvor vi blev indlogeret i en lille hytte, hvor der akkurat var plads til tre mennesker og al deres bagage. Udover de tobenede huser lejren også en del "plejebørn": Det søde vortevin Otti, det forsigtige impala-kid Maxi, den lettere uopdragne abe Obama og terroristen, egypten Chinda, som i løbet af vores ophold fik en meget nuttet "lillebror", Zilo.

Allerede den første uge bød på en masse spændende oplevelser:

- En ufrivilligt lang sight seeing i bushen (vi lærte det er en god ide at medbringe vand, selvom man

Post mortem undersøgelsen

bare lige skal gå en halv time) – særligt spændende, idet løver og andre rovdyr har fri adgang

- Undervisning omhandlende sundhed og vigtige sygdomme (miltbrand, tuberkulose, mund- og klovsyge, brucellose) i vildbestanden

- Game drives i naturreservatet, hvor vi trænede hurtig huldvurdering

- Besøg og rundvisning på Moholoholo dyrerehabiliteringscenter

- Weekendsafari i den kommercielle del af Krügerparken, hvor vi lærte meget om fuglebestanden i Afrika samt så løver, der var meget afmagrede pga. tuberkulose

- Post mortem undersøgelse af en impala fra et andet nærtliggende reservat, for at få et generelt indblik i bestandens sundhedsstatus. Ved denne undersøgelse fandt vi indlejret i dyrets lever nogle grønne abscesser indeholdende orm, som ikke umiddelbart var mulige at identificere, disse blev derfor indsendt til en parasitolog som forhåbentlig kan kaste lys over sagen.

Desuden fandt vi en tinte i hjertet – dette afholdt imidlertid ikke de to ansatte i lejren fra at spise resten af dyret.

Herefter oprandt ugen, hvor vores "Buffalo capture"-projekt skulle i gang. Den begyndte med undervisning i kemisk immobilisering af bøffel, hvortil man i Sydafrika primært benytter etorfin (M99), samt virkingsmekanismen af luftgeværet og de specielle pile, som i øvrigt er opfundet af en dansker. Vores primære opgave under indfangningen af dyret ville være at sikre, at dyret kom til at ligge i rette position (sternalt med løftet hals og bøjet hoved), således at man undgår regurgitation – samtidig skulle vi være opmærksomme på dyrets respiration og temperatur, ligesom vi skulle assistere i forbindelse med blodprøveudtagning og antiparasitær behandling.

I et indhegnet naboreservat gik en bøffel intetanende omkring med en defekt radiotransmitter i en rem om halsen, som oprindeligt skulle opsamle data om placeringen af flokken. Da denne nu ikke var funktionel, skulle den udskiftes, og vi måtte give os til at lede efter dyrene på god gammeldags vis. Dette viste sig hurtigt at kræve en stor portion tålmodighed, for ikke at tale om held og timing. Når vi fandt bøflerne – som oftest ved områdets største vandhul – forsvandt de igen, før dyrlægen ankom, og så længe dyrlægen var der, var bøflerne ikke til at opstøve. Således gik der mere eller mindre en hel uge på at lede efter bøflerne og prøve at aflure deres døgnrytme! På dag 14 af vores ophold lykkedes det endelig. Det blev en eftermiddag med stor dramatik og desværre en kedelig slutning for den bøffel, det hele handlede om. Idet dyrlægen ramte den udvalgte bøffel med bedøvelsen, blev hele flokken nemlig urolig og stak af!! Til trods for hurtig eftersøgning af flokken både til bens og i

Jessicah, Cornell og dyrlægen konfererer inden dagens aktion

bil, fandt vi først bøflen efter 6-7 min. Her havde bedøvelsen allerede haft sin virkning, og bøflen var dejset om under sin flugt og desværre endt i sideleje, hvor den havde foretaget en fejlsynkning af vomindhold.

Til trods for ihærdige forsøg på genoplivning stod bøflens liv ikke til at redde. Det var en trist situation, men det er nu en gang risikoen, når man arbejder med vilde dyr og endda i et stort uafgrænset område. I bedste "circle of life"-stil blev bøflen fodret til reservatets krokodiller, da de var de eneste dyr, som kunne tåle at spise bøflen uden at få "hangovers", til stor fornøjelse for krokodillerne og de turister, som overværede det.

Den sidste uge oplevede vi blandt andet:

- Flere game drives i Parsons naturreservat.
- Bakteriedyrkning af vandprøver indsamlet i området til sikring af drikkevandskvalitet.
- Besøg hos "Jessica the Hippo", hvor vi, udover at fodre flodhesten, fik fortalt om dens behandlingsforløb under en salmonellaforgiftning.
- Undersøgelse af lokalt kvæg i en mindre township, hvor vi kiggede efter eventuelle ar fra mund-og klov-syge samt assisterede i blodprøveudtagning og indgav ormekur
- Deltagelse i elektrochok-indfangning af fisk i Olifants river, for at vurdere artsdiversiteten i området.
- Opsætning af fælde til indfangning af "ukendt stort kattedyr" i beboelsesområde.
- Forelæsninger omhandlende avl af tuberkulosefrie besætninger og forsøg på at bevare sygdomsfrie områder i landet.

Alt i alt har vi efter vores 3 ugers ophold i Sydafrika fået et alsidigt indblik i landets vilde natur samt forståelse for nogle af de udfordringer, dyrlæger står overfor andre steder i verden.

Lidt praktisk info:

Deltagelse i projektet inkl. kost og logi samt transport

fra Phalaborwa til campen koster 18.000 ZAR. Det er en fordel at tage kontakt i god tid (især hvis man ønsker at komme afsted i sommerferien, som bliver booket hurtigt), da der kan gå lidt tid, før man får svar - internetforbindelsen i bushen er ikke helt optimal. Al kommunikation foregår på engelsk. Tal med din læge ang. vaccinationer, hepatitis A og B samt evt. rabies kan være en god ide. Man får penge tilbage fra Europæisk Rejseforsikring, hvis man er i gruppe 1.

Da vi ikke kendte vores 3. deltager inden afrejse, aftalte vi at mødes og finde flybilletter sammen. Det var rart lige at få sat ansigt på hinanden. Man bør pakke lidt af hvert tilpasset årstiden (temperaturen svinger meget) - gerne i naturfarver, så man ikke vækker for meget opsigt ved bushwalks. Der er mulighed for at vaske tøj. Husk malariamedicin, solcreme, myggebalsam, kikkert, LOMMELYGTE og et godt kamera. Der er mobildækning i lejren, og det kan anbefales at købe et lokalt SIM-kort, det er ikke så besværligt og meget billigere at sende beskeder fra.

Christel Konnerup

Æbeløgade 23 st th, 2100 Kbh. Ø

VMK10004, årgang '06

Mail: c-k@dsr.life.ku.dk

Stine Herbæk Larsen

Blegdamsvej 29 A, 2100 Kbh. Ø

VMK09049, årgang '06

Mail: shl87@dsr.life.ku.dk

Kontakt:

Lonnie Hesselberg Schmidt

Mail: tot@dsr.life.ku.dk

LIFE's primære kontaktperson for projektet – er blevet færdig som dyrlæge og er pt. selv i Sydafrika.

Cornell Vermaak

Mail: endiplay@gmail.com

+27 84 840 1584

Projektmanager

Camp Skukutzu

38 Parsons reserve, Balule, Greater Kruger National Park

P.O. Box 62

Kampersrus – 1371 – Hoedspruit

South Africa

Bilag: Udgifter pr. person:

Flyrejse: København – Phalaborwa t/r :	7000 kr
Projektdeltagelse 18.000 ZAR:	14.400 kr.
Vaccination:	1000 kr
Malariamedicin:	650 kr
Forsikring:	700 kr
I alt	23.750 kr.

”Veterinary Animal Health Manager” course i Sydafrika

Af Camilla Gundelach Rasmussen, Sanne Kiilerich-Hansen og Signe Christoffersen

Vi var i perioden 12. – 30. juli 2010 på Veterinary Animal Health Manager kursus i Sydafrika, som flere veterinærstuderende har været for os. Vi besluttede engang i efteråret 2009 at vi ville af sted på kurset, og snakkede med VMR (nu IVSA Danmark) omkring hvordan og til hvem man skulle have kontakt for at komme af sted. Dette kursus bliver slået op på sladderspalten i starten af kalender året, men vi skrev til dem allerede inden jul, i håb om at kunne få at vide hvornår de forskellige kurser lå. Lonnie, kontaktpersonen, er utroligt sød til at skrive tilbage hurtigt, hvis nettet tillader det ude i bushen. Inden kurset blev slået op på sladderspalten fik vi tilsendt en mail, og vi kunne således hurtigt booke os ind på et kursus.

Der er kurser hver måned, men med forskellige hovedområde. Vi valgte ud fra tidspunktet, da juli måned var vores mulighed for at komme afsted, og kom på et kursus med temaet: Predator relocation (Caracal or crocodile) project. Planen var at vi skulle have hjulpet med en indledende undersøgelse for et egnet habitat, om der var nok føde, samt udarbejde en management plan for dyrene.

Det skal siges at kurset ikke nødvendigvis afgør hvad man skal lave dernede, men nærmere er det ens penge bliver ’doneret’ til. Det første vi fik at vide derne, var at de ikke havde kunnet skaffe hverken karakaler eller krokodiller, men at det muligvis blev honninggrævling (honeybadgers) vi skulle arbejde med, da en farm i nærheden havde problemer med dem. Vi så heller ikke skyggen af en vild honninggrævling... Cornell, som står bag projektet, havde planer om at undervise os en del omkring de zoonotiske sygdomme (miltbrand, rabies, brucellose, tuberkulose og mund og klov syge), som meget af hans arbejde går ud på at holde under kontrol. Cornell er sydafrikaner og taler derfor kun engelsk og afrikaans, hvorfor al samtale og undervisning er på engelsk.

Vi fik en stak papirer og et computer program på cd-rom med hjem, men ikke helt så meget undervisning som han først gav udtryk for at vi skulle have. Men det var spændende at høre om deres problemer med zoonoser i området og de udfordringer der er i forbindelse med sygdomsmanagement.

Til gengæld tog han os med på flere turistudflugter og vi fik oplevet mange fantastiske ting; safari både i og udenfor Krüger National park, klappe/kysse en flodhest, klappe en gepard, bådture i Blyde River Canyon, vandreture til et vandfald, tur til toppen af Mariëpskop og alle de kulturelle oplevelser der nu hører med når man er i Sydafrika.

Af andre oplevelser, som ikke var så turistprægede, kan nævnes da vi overværede bedøvelse af en leo-

pard som var fanget og skulle flyttes. Det var personalet fra Moholoholo relocationcenter, der lå i nærheden, som stod for anæstesen, og de gav deres ca. 15 studerende lov til at gå helt op til buret inden leoparden blev bedøvet. Så i den forbindelse fik vi demonstreret hvordan man ikke skal stresser et dyr op inden anæstesi – det er rigtig svært at afpasse dosis af Zoletil, når adrenalinen pumper rundt i dyret.

Men man skal ikke tage derned for det faglige! Ikke at man ikke lærer noget om de vilde dyr, for det gør man bestemt, men som veterinærstuderende er det begrænset hvor meget andet Cornell kan lære en. Vær indstillet på at alting kan tage meget lang tid. Cornell er sydafrikaner og arbejder på ’african time’, hvilket vil sige at ting som kunne tage 1 time, gerne tager 5-6 timer.. Desuden har han 3 regler i campen; man dør ikke i hans camp, man bliver ikke gravid i hans camp og hvis man er sulten er det ens egen skyld. De 2 første er mere eller mindre op til en selv, men at være sulten kan man godt vende sig til, for ingen kan spise morgenmad kl. 8 og undgå at være sulten indtil frokost som gerne først kommer kl. 16, nogle gange kl. 18.

Man bor hjemme hos Cornell, campen Xikukutsu, ude midt i no where. Det kan ikke findes på et kort, men er et rigtig hyggeligt sted. Man sover i 3 mands-hytter, med eget bad og toilet. Det er ikke moderne, men små stråtekte hytter med kryb og kravl alle steder. Campen er ikke indhegnet, hvilket i starten godt kan være lidt skræmmende, da der mens vi var der, vandrede en løve rundt, 300 meter fra lejren hver aften. Det er til gengæld også bare fedt at ligge i sin seng om aftenen og høre den brøle.

Når man har skrevet frem og tilbage med Lonnie om hvornår man vil af sted og hvis der er plads på det tidspunkt, modtager man et ansøgningsskema og så er man i princippet på vej. Det koster 18000ZAR svarende 14500kr (kursen svinger lidt, men normalt

With love from Jessica the Hippo

Sanne ifærd med at tage blodprøve i ørevenen på en ko

skulle det svare til 12000kr), og derudover skal man selv finde og betale flybillet, rejseforsikring og vaccinationer hvis man ønsker det. I de 18000ZAR er alt hvad der hedder kost, logi og adgang på diverse udflugter inkluderet.

Hvad angår vaccinationer, så anbefales det, at man kun får stivkrampe, hepatitis A+B og evt. malaria. Der var ingen myg mens vi var der, men Krüger er kendt for at være malariaområde og der er mange myg i den afrikanske sommer. Camilla havde desuden rabies og tuberkulose vaccination. Der er rabies dernede og der var et udbrud mens vi var der og Obama, en vervet monkey (Marakat) som bor i lejren, er meget glad for at bide folk når hierarkiet skal ordnes. Han har ikke rabies pt. men... Tuberkulose er en almen sygdom, både blandt dyr og mennesker i Sydafrika, men ikke noget som hverken læger eller Cornell, siger man skal vaccineres mod.

Det var en fed oplevelse og ingen af os har fortrudt at vi tog af sted, men man skal ikke tage af sted for det faglige og man skal være indstillet på at det hele er 'african time'. De ting man får mulighed for at opleve dernede, ville vi ikke være foruden, og det er ikke noget man oplever som 'almindelig turist'. Så, god tur til jer der tager afsted fremover.

African Lowveld Research/ Endip Consulting.
Endip Wildlife Laboratory and Balule Scientific Services camp
Camp Skukutzu
38 Parsons, Balule, Greater Kruger National Park

Regnskab Camilla			Regnskab Sanne			Regnskab Signe		
Rejseforsikring	663	Kr	Rejseforsikring	650	Kr	Vaccination	3.900	Kr
Vaccination	1.540	Kr	Ophold	14.500	Kr	Ophold	14.500	Kr
Ophold	14.500	Kr	Flybillet	9.000	Kr	Flybillet	9.000	Kr
Flybillet	9.000	Kr	Diverse	1.100	Kr	Diverse	1.000	Kr
Diverse	800	Kr						
Total	26.503	Kr	Total	25.250	Kr	Total	28.400	Kr

P.O.Box 62
Kampersrus – 1371
South Africa

Ansøgere:

Camilla Gundelach Rasmussen
Roskildevej 35, 3mfth
2000 Frederiksberg
e-mail: cgr@dsr.life.ku.dk
Årgang: '05

Sanne Kiilerich-Hansen
Helgesvej 27, 3th
2000 Frederiksberg
e-mail: sannek@dsr.life.ku.dk
Årgang: '05

Signe Christoffersen
Hovmålsvej 88-18
2300 København S
e-mail: sputnik@dsr.life.ku.dk
Årgang: '05

Anvendt kurs ved beregning 100ZAR = 80Kr

Legater (Camilla og Signe):

Søgt: Ena Borchsenius' legat, IVSA Danmarks rejselegat, Det Neergaardske legat

En hun leopard fanget ikke langt fra camp

”Hippo census” feltprojekt i Sydafrika

Af Katrine Ludvigsen

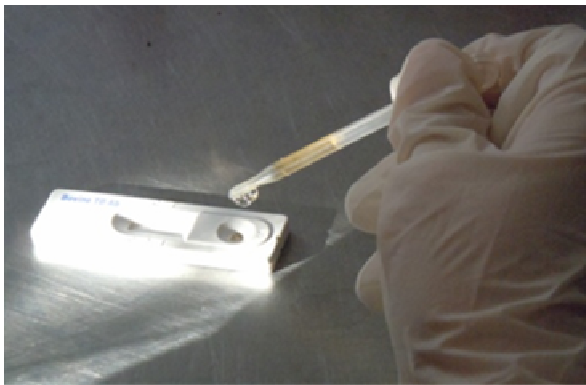
I august måned 2010 (9.-27. august) deltog jeg i et feltprojekt i Parsons naturreservat, der er en del af Greater Krüger National Park i Sydafrika. Feltprojekterne afholdes flere gange om året, er af ca. 3 ugers varighed og koster 18.000 ZAR. Projekterne, der har varierende tema hver måned, henvender sig primært til veterinær- og biologistuderende, men alle studieretninger har mulighed for at deltage. Temaet i august måned var ”hippo census”.

Projektets start var den 9. august, hvor vi var seks studerende (2 veterinærstuderende, 3 biologistuderende og en teologistuderende), der fløj til Phalaborwa i Limpopo-provinsen, hvor projektet skulle finde sted. Vi blev i lufthavnen mødt af Cornell Vermaak, der er arrangør af og ansvarlig for projekterne, samt hans assistent Jessica Dunne. Herfra gik turen til campen ude i bushen i Parsons Naturreservat, ca. en times kørsel fra lufthavnen i Phalaborwa.

Da vi ankom til campen blev vi mødt af Lonnie, en dansk dyrlæge, der havde hjulpet os med at arrangere turen, og som fungerer som kontaktperson til studerende i Danmark. Vi blev indlogeret i to hytter med tre feltsenge samt bad og toilet i hver. Ydermere bestod lejren af Cornells og Jessicas hytte, Lonnies hytte, et laboratorium, et ”klasselokale” samt en lounge og et køkken, hvor der blev tilberedt mange lækre måltider. Ydermere var der en bålplads, hvor der blev tilberedt enorme T-bone steaks.

Lejren havde også et par andre beboere: Maxie, en ca. 6 mdr. gammel impala, der var blevet fundet efterladt, da hun kun var et par uger gammel, de to aber Obama og Monkey Girl (Obama blev taget tidligt fra sin mor, mens Monkey Girl blev fundet syg og afkræftet på en græsplæne), den afrikanske vildkat, Mouser, og slutteligt egernet Shilo. Vi hjalp med at fodre dyrene, ligesom vi tog Obama, Maxie og Mouser med på små ture i bushen.

Selve projektet var en blanding af teoretisk og praktisk arbejde. Vi fik undervisning i parasitologi, bakteriologi, ligesom vi lærte at vurdere den almene sundhedstilstand hos vildtet i bushen. Vurdering af dyrenes almene sundhedstilstand blev efterfølgende af-

Test for tuberkulose i campens laboratorie

Post mortem af impala

prøvet i praksis under game drives, hvor vi skulle udfylde såkaldte ”Condition sheets”, hvorpå vi skulle anføre en condition score for de dyr, vi så under turen. Ydermere vurderede vi sundhedstilstanden på en impala, som vi lavede post mortem på. Bakteriologien og parasitologien blev afprøvet i laboratoriet, bl.a. vha. fæcesprøver vi havde indsamlet under game drives og bush walks.

Opholdet bød også på udflugt til en kyllingefarm, hvor vi diskuterede hvilke ting, der var mulige at forbedre for at højne den generelle sundhedstilstand blandt kyllingerne. Desværre var der ingen kyllinger på farmen, mens vi var på besøg, men det var alligevel en udbytterig tur. Vi var ligeledes ude at arbejde med kvæg en dag nær et township for ”sortesydafrikanere”. Formålet var at tage blodprøver samt at undersøge dyrene for blandt andet mund- og klovsyge. Vores opgave var ydermere at give køerne vitaminindsud samt indgivelse af antiparasitære midler, da deres almene tilstand ikke var alt for god. Det var en yderst spændende dag, og det var interessant at opleve de lokale sydafrikaneres syn på deres dyr, selvom det ligger temmelig langt fra vores!

Selve the hippo census blev afholdt i projektets anden uge. Meningen var, at vi skulle flyve langs en bestemt del af Olifants River i løbet af onsdagen, hvor vi skulle opgøre antallet af flodheste, notere gps-koordinater samt fotografere flokkene. Formålet med dette var at få et overblik over flodhestebestanden langs floden samt at få et overblik over dyrenes bevægelser. I bedste afrikanske stil havde piloten pludselig lagt andre planer for sin onsdag, så vi blev vækket tirsdag morgen med besked om, at vi skulle af sted hurtigst muligt. Selve flyveturen var af ca. 45 minutters varighed og foregik i et lille fastvingefly med plads til piloten plus en passager. Det var en fantastisk oplevelse at se det hele fra oven, selvom man skulle holde tungen lige i munden, når man både skulle tælle flodheste, fotografere dem og notere gps-koordinater ned på et stykke papir.

Udover ovenstående oplevelser var der også udflug-

ter til Jessica the Hippo, der er kendt fra bl.a. Animal Planet, udflugt til Moholoholo rehabiliteringscenter, safaris i den kommercielle del af Krüger National Park, tur til The Hoedspruit Endangered Species Centre, der har gang i et avlsprogram omhandlende geparder, bådture på Olifants River, tur til krybdyrpark og slutteligt udflugt til Moholoholo vandfaldet.

Deltagelsen i dette projekt har været en oplevelse for livet. Jeg har herigennem fået en langt større indsigt i sygdomme blandt wildlife, ligesom jeg har fået større indsigt i, hvordan man håndterer husdyr såvel som vilde dyr i Sydafrika samt hvilket syn, man har på disse. Denne tur har bekræftet mig i, at det er den helt rigtige uddannelse, jeg tager, og jeg kan varmt anbefale andre at tage af sted. Hvis jeg skal give et godt råd så må det være, at man pakke en stor portion tålmodighed med i kufferten, for der er en del ventetid

Besøg hos Jessica the Hippo

mange af dagene. Udtrykket "hurry up and wait", som Cornell lærte os, gør sig virkelig gældende i bushen. Det skal dog tilføjes, at ventetiden altid var det hele værd!

Katrine Ludvigsen Stud.med.vet.
VVB07016, 4. årgang
catrine-l@dsr.life.ku.dk
Rektorparken 1, 424
2450 København SV

Kontakt

Lonnie Hesselberg Schmidt
Mail: tot@dsr.life.ku.dk
Kontaktperson for projektet

Cornell Vermaak
Mail: endiplay@gmail.com
Projektmanager

Camp Skukutzu,
38 Parsons, Balule, Greater Kruger National Park.
P.O. Box 62
Kampersrus - 1371- Hoedspruit
South Africa

Budget

Flybillet:	8.600 kr.
Feltprojekt	14.400 kr.
Forsikring	680 kr.
Vaccinationer	560 kr.
Malariapiller	1.120 kr.

I alt **25.360 kr.**

Wildlife disease management and animal health

Af Sandra Larsen og Karen Ekkelund Petersen

Vi blev inspireret af flere andre fra vores årgang, der havde været i Sydafrika, på et såkaldt veterinært træningsprojekt. Vi søgte sammen med to andre fra studiet til at få lov til at komme derned, i de 3 uger kurset varer. Det var nemt, da vi bare skulle sende en mail til Lonnie Hesselberg Schmidt, den danske dyrlæge, der var kontaktperson til stedet dernede. Der kører flere forskellige projekter dernede, vores hed: "Wildlife diseases management and animal health", der bl.a. inkluderede overvågning af zoonotiske sygdommes udbredelse. Flybilletten blev købt og diverse vacciner og malariamedicin anskaffet, og så tog vi af sted d. 8. november 2009. Vores vært Cornell Vermaak havde arrangeret transport, og vi blev sammen med to biologistuderende hentet i Johannesburg lufthavn. Bilturen tog ca. 5-6 timer, da vi skulle ret langt nordpå og ind i den privatejede del af Greater Kruger National Park, til Balule reservatet.

Lejren lå midt ude i bushen, 30 minutters kørsel fra den nærmeste by (Hoedspruit) og med langt til nabo-

en. I lejren var et køkken, 2 hytter til studerende, en hytte/telt til de ansatte, et laboratorium og Cornells store hytte (med fjernsyn). I lejren var vi 7 studerende, den danske dyrlæge Lonnie, vores chauffør, 2 ansatte og Cornell. Og så boede der et vortesvin (Ottie), en abe (Obama) og diverse skorpioner, edderkopper og slanger.

På de tre uger, vi var der, stod vi tidligt op hver morgen for at tage på "game drive", hvor vi kiggede efter vildt. Vi fik en seddel med og skulle prøve at huldbedømme vildtet, og eftersom vi var der i deres sommerperiode, hvor det var meget tørt, lå de fleste dyr under middel. På nogle af de sidste game drives så vi de små impala-kid komme frem fra deres skjul kun et par uger gamle. En anden stor del af vores tur gik ud på at køre ud til landejere, der havde fundet dødt vildt. Vi undersøgte kadaverne og tog forskellige prøver, som vi undersøgte, når vi kom tilbage i vores lejr til laboratoriet. Det drejede sig især om blodstrygninger og fæcesprøver. Ude i marken undersøgte vi mundhule og klovrande efter mund- og klov-syge læsioner. Under disse ture fik vi lov til at tage

Vi gør klar til at undersøge kadaveret!

prøver fra både helt nyligt afdøde dyr og fra knap så friske kadavere, og vi fik førstehåndsindtryk af det varierede insektliv, som man ikke ellers ikke ser så meget til, når det er helt tørt.

Mens vi var dernede begyndte det at regne, og vi fik set hele bushen forvandle sig fra tørt og dødt til en grøn vildmark, der gjorde det utrolig svært at se dyrene på vores gamedrives. Og da regnen lagde sig igen, var det blevet noget køligere, og vi fik et endnu tættere forhold til insekterne. Efter et par dage startede det med termitterne, der var overalt, også i maden og siden kom de store sorte biller, som aben Obama legede med og spiste en enkelt eller to.

Tilbage i laboratoriet i lejren kiggede vi efter miltbrand-bakterier i mikroskopet, da vores projekt bl.a. handlede om smitsomme sygdomme og fare for spredning. Dette var meget relevant, da der langs Balule ligger en stor vej, der fungerer som en slags rød linje mellem Greater Kruger National Park og de private avlsfarme og kvæghold, og sygdomme som især miltbrand, tuberkulose og brucellose helst ikke skulle spredes over linjen. I den forbindelse tog vi også prøver af vandhuller og undersøgte for sugdomsfremkaldende organismer. Desuden lavede vi fæces-flotation i vores genbrugte fecalizer. Laboratoriet var et af de få steder i lejren med aircondition, og det var generelt rigtig fine faciliteter, når man tænker på vores lokalisering i bushen langt fra alting. Det var også her i laboratoriet, at vi havde vores enkelte forelæsninger om bl.a. spredning af sygdomme i Kruger, og her vi støbte vore egne agarplader, som vi selvfølgelig også dyrkede bakterier på.

Vores vært Cornell gjorde rigtig meget for, at vi skulle få noget ud af vores besøg, og en dag havde vi besøg af en meget dygtig parasitolog, der viste os, hvordan man undersøgte for diverse parasitter i kadavere. Til det formål havde vi fået skudt en impala, som vi efter bedste evne obducerede, som vi har lært det i speciel patologi-undervisningen. Vi tog ud til nogle lokale bønder og gav noget af deres kvæg ormekur, vitaminindsprøjtning, tjekkede for mund- og klovssygdom og tog blodprøver. Og vi tog ud til et rehabiliteringscenter, der redder såret vildt, som løver, der går i bøndernes fælder, og gør det klart til genud-

sætning i naturen. En anden dag havde vi besøg af nogle fugleentusiaster, der lærte os at indfange fugle og ringmærke dem, så de kunne få en idé om fuglenes migrationer og levevis. Vi besøgte en kyllingefarm, og det satte virkelig de danske forhold i perspektiv. Der blev kyllinger holdt meget tæt og kun afskærmet af plasticposer klistret fast til trådnæt. Vandforsyningen bestod af en beholder på taget, og de havde tit problemer med slanger, men de klarede sig fint ved at sælge deres kyllinger halal-slagt.

Vi fik selvfølgelig også lov til at lege turister et par dage, især under regnen da Sydafrika gik helt i stå og vi lige pludselig fik en del fritid. Vi så områdets smukke natur og lokale seværdigheder som flodhesten Jessica og en reptilzoo.

Det var en rigtig god tur, og når vi ser tilbage, på alt det vi oplevede og lærte, kan det slet ikke kortes ned til den her rapport. Vi fik meget andet ud af turen end bare det faglige, og vi fik et indtryk af, hvordan tingene foregår i Sydafrika. Det er en helt anden kultur med en helt anden holdning til nogen ting, og vi havde da også visse uoverensstemmelser med vores vært, som havde nogen meget bestemte meninger. Så selvom udbyttet af turen var stort, havde vi nok haft nogle lidt andre forventninger til, hvad vi skulle lave. Men Cornell er ikke selv dyrlæge, og han var nok stadig i gang med at udvikle projektet, da vi var der. Det ødelægger dog ikke de gode minder om denne tur og al den viden, vi har taget med hjem, og vi ville til enhver tid gøre det igen.

Adresse:

Cornell Vermaak
Camp Skukutzu
38 Parsons, Balule, Greater Kruger National Park
P.O. Box 62
Kampersrus – 1371 – Hoedspruit, South Africa
Mail: endiplab@gmail.com
Tlf: +27 84 840 1584

Kontaktperson:

Lonnie Hesselberg Schmidt
Tlf: +45 25834004
Mail: tot@dsr.life.ku.dk

Sprog:

Al kommunikation foregik på engelsk

Indlogering:

Vi boede i lejren i to hytter med plads til 3 i hver.

Arbejdsområde:

Wildlife diseases management and animal health. Med fokus på smittespredning af især miltbrand, tuberkulose, brucellose og mund- og klovssygdom, herunder post mortem undersøgelser og laboratoriearbejde.

Opholdets længde:

08.09.09-21.09.09

Budget:

Flybillet:	5275 kr
Vaccination (hep A + B)	1859 kr
Malariamedicin	700 kr
Ophold inkl. kost og logi:	12500 kr
Diverse materialer m. lommepenge:	2500 kr
I alt	22834 kr
(Forsikring sponsoreret af Intervet)	

Ansøgers navn og adresse:

Sandra Larsen (årgang '06)
Vigerslevvej 302, 3. mf
2500 Valby
Tlf: 28439214
Mail: sandra@dsr.life.ku.dk

Karen Ekkelund Petersen (årgang '06)
Landskronagade 23, 3. th.
2100 København Ø
Tlf: 61360804
Mail: kep@dsr.life.ku.dk

Kyllingefarmen set indefra

Feltprojekt i Sydafrika

Af Trine Månsson

Jeg har altid været fascineret af Sydafrika og især Nelson Mandela, så da jeg i juli i år fik muligheden for at kombinere mit dyrlægestudie og en rejse til Sydafrika måtte jeg bare af sted!

Jeg deltog i et veterinært træningsprojekt, der har fokus på vilde dyr og vildtbevarelse i naturreservater i Sydafrika. Projektet afholdes af Cornell Vermaak i Parsons naturreservat, der er en privatejet del af Krügers Nationalpark. Projektet er af 3 ugers varighed og prisen er 18.000 ZAR pr. person. Prisen omfatter deltagelse, kost og logi, samt transport.

Projektet afholdes flere gange om året og henvender sig primært til veterinærstuderende, men også andre studieretninger, fx biologistuderende. Projektet beskæftiger sig hver måned med forskellige temaer indenfor vilde dyr og vildtbevarelse og jeg deltog i juli-projektet fra d. 11.-31. Juli 2010, som omhandlede *predator relocation*.

Håndtering af tam gepard

Juli-månedets projekt

Jeg ankom til Johannesburg lufthavn om formiddagen d. 11. juli 2010 og mødtes med de andre deltagere. Vi var 6 deltagere i alt på dette projekt (ud af det var 5 dyrlægestuderende). Vi fløj herfra videre med et lille indenrigsfly og blev så hentet af Cornell og hans kæreste Jessicah i lufthavnen i Phalaborwa. Efter en times køretur nåede vi frem til lejren, Camp Skukutzu, som var en rigtig sydafrikansk lejr med små strå-tækte hytter. Vi boede 3 og 3 i hytterne og sov på feltsenge. Vi var dog så heldige, at der var toilet med træk og slip og varmt vand i uanede mængder ☺. Desuden kunne vi drikke vandet fra hanen, da Cornell har taget en mastergrad inden for aquatisk mikrobiologi, og derfor kunne garantere at vandet var i orden. Der var da heller ingen af os der blev syge.

Vi fik serveret god mad hver aften, ofte en speciel sydafrikansk ret og ofte lavet over bål. Der er ikke så meget at lave om aftenen i en bush-camp (men det er jo netop charmen ☺), så vi hyggede med kortspil, læsning eller film og kunne høre løvebrøl og sjakalernes kalden hver aften, når det var blevet mørkt. Lidt uhyggeligt, men meget fascinerende! En aften kunne vi høre, der var en hanløve så tæt på lejren, at Cornell insisterede på at følge os de 50 meter, der var fra opholdsstuen til vores hytter. Lidt vildt når man er vant til at bo i trygge Danmark, hvor der ikke går dødsens farlige dyr rundt i det fri!

I lejren boede egernet Silo, marekatten Obama, impalaen Maxi og den afrikanske vildkat Mouser, som alle er blevet opfostret i lejren. De bor stadig i lejren, hvor de bliver fodret, men de er alle så store nu, så de mere eller mindre klarer sig selv.

Desuden var der, få dage før vores ankomst, kommet

endnu en abe til lejren. Det var en ældre dame, som havde fundet den med multiple skader og indleveret den til Cornell, så den kunne få behandling for sine kvæstelser. Vi var bl.a. med til at tjekke den og rense dens sår.

Cornell belærte os også om abers adfærd og reaktionsmønstre. Meget interessant. Obama sørgede så for at give os praktisk erfaring i abe-adfærd, når han rendte løs rundt i lejren. Vi er et par stykker, der fik bid og kradsemærker efter den lille frække abes tilnærmelser!

Hver morgen fik lejren besøg af et par vortesvin, som kom forbi for at få lidt madrester og andet godt. En aften havde vi også fornøjelsen af at få besøg af et stort hulepindsvin i lejren. Det var fantastisk pludselig at være helt tæt på disse vilde dyr!

Juli måneds projekt skulle omhandle *predator relocation* og i den forbindelse var vi med da en leopard blev indfanget i en fælde på en af naboejendommene og derefter skulle genudsættes. Der kom en flok mennesker fra Moholoholo Rehabiliteringscenter for vilde dyr og stod for bedøvelsen, hvorefter vi overtog overvågningen af dyret. Vi undersøgte den (lyttede på hjerte, lunger m.m.) og flyttede den herefter til et nøje udvalgt sted, hvor den kunne blive genudsat. Vi sad herefter i en meget varm bil med oprullede vinduer i flere timer for at holde øje med om den kom op at stå! Vi kørte først derfra, da vi havde set den gå af sted.

Forud for denne genudsætning havde vi fået grundig oplæring i hvordan man bedst sætter fælder op, hvis man er nødt til at fange vilde dyr.

Udover genudsætningsprojektet omhandlede projektet også mange andre veterinærfaglige emner, såsom:

Inspektion af sundhedstilstand, udtagelse af blodprøver og medicinsk behandling af kvæg i lokalområdet. Test af kvæg for tuberkulose og brucellose. Indgivelse af perorale medikamenter, og subkutan og intramuskulære injektioner.

Undervisning i relevante sygdomme for området, såsom tuberkulose, brucellose, miltbrand, mund- og klovesyge m.fl., herunder undervisning i smittebeskyttelse. Dette er et vigtigt punkt, da Krüger-parken er endemisk område for flere af sygdommene. Det er vigtigt, at disse sygdomme så vidt muligt holdes til naturreservaterne ved hjælp af indhegning, kontrol af transport af dyrene m.m., så sygdommene ikke spredes til de domesticerede dyr og mennesker. Vi fik en del undervisning i hvordan Krüger-parken er opbygget og hvilke tiltag, der bliver gjort for at overvåge sygdommene og mindske smittespredningen.

Undervisning i huldvurdering og aldersbedømmelse af de vilde dyr. Huldvurdering er en god indikator for, om dyrene er ved at udvikle sygdom.

Undervisning i parasitologi og bakteriologi.

Post mortem undersøgelser, når muligheden byder

Post mortem af en antilope

sig.

Biosikkerhed: Besøg på en kyllinge-farm, hvor biosikkerhed og forbedrende tiltag diskuteres.

Desuden var vi på daglige gamedrives og bushwalks (både om dagen og om natten) i Parsons naturreservat samt på udflugter til:

- Moholoholo rehabiliteringscenter for vilde dyr

Hoedspruit Endangered Species Center, som også er et rehabiliteringscenter for vilde dyr, specielt geparder.

- En reptilpark

- Jessicah Hippo – opfostret flodhest, som man kan komme helt tæt på og få lov til at røre og kysse! En helt unik oplevelse.

- Olifants River – bådture med garanti for at se flodheste og krokodiller og fantastisk flot natur.

- Safari i den kommercielle del af Krüger National Park.

Marieskop bjerg og vandfald

samt meget, meget mere.

Blandt meget andet fik vi også et indblik i det store problem med krybskytter i Krüger-parken og vi var med på patrulje for at opsamle fælder (såkaldte "snares"), som krybskyttere havde sat op. Det var en meget tankevækkende mission og frygteligt at tænke på, at der er mennesker, som ser sig nødsaget til at sætte disse grusomme fælder op, for at forsøge at skaffe mad til sin familie.

Gennem projektet har jeg fået stor indsigt i, hvilke sygdomme, man har problemer med i denne del af Afrika og hvilke tiltag, der bliver gjort for at overvåge og forsøge at mindske spredningen af disse sygdomme. Jeg har fået erfaring i at omgås vilde dyr og har udvidet min horisont indenfor veterinærmedicin. Opholdet har kun gjort mig mere vild med landet, dets indbyggere og kultur og jeg venter kun på at få råd til at komme derned igen! Så jeg kan kun sige til jer: Tag og kom af sted! Afrika er et fantastisk land!

P.S. Juli-måned er en fantastisk måned at rejse i, hvis man ikke er så meget til kryb! Juli er ca. midt i den afrikanske vinter, så der er kun ca. 10-15 grader morgen og aften, mens temperaturen om dagen sniger sig op omkring eller over 25 grader. Man skal lige vænne sig til de kølige aftener/morgener, men derudover er det en perfekt årstid at rejse på. Det er for koldt til at der er gang i slanger og edderkopper og det er ikke for varmt til at lave praktisk arbejde om dagen ☺.

Ansøger:

Trine Christner Månsson,
Jættehøjvej 11, Slots Bjergby
4200 Slagelse
trunte2@dsr.life.ku.dk

Kontakt

Lonnie Hesselberg Schmidt
Mail: tot@dsr.life.ku.dk
Kontaktperson for projektet på det Biovidenskabelige fakultet

Cornell Vermaark

Mail: endiplay@gmail.com

Projektmanager

Endip Wildlife Laboratory

Camp Skukutzu,

38 Parsons, Balule, Greater Kruger National Park

P.O. Box 62

Kampersrus - 1371- Hoedspruit

South Africa

Budget

Udgifter:

Flybillet tur/retur Johannesburg	9.500 kr.
Veterinært træningsprojekt:	12.000 kr.
Gebyrer for bankoverførsel:	2.000 kr.
Vacciner	1.000 kr.
I alt:	24.500 kr

Som Wildlife Dyr læge i Uganda

Af Mads Einshøj, Søren Juel-Jensen og Kristine Dich-Jørgensen

Vi har denne sommer (fra d. 2. august - 26. august) fulgt en wildlife dyrlæge i Uganda. Dyr lægen vi skulle følge var leder af projektet "Large Predator Programme" og dyrlæge i de to nationalparker, Queen Elisabeth National Park og Lake Mburu National Park. Vi havde fået kontakten via Kristines far og arrangerede derfor selv turen.

Efter en meget lang rejse ankom vi til Makerere University i hovedstaden Kampala, hvor den tyske dyrlæge Dr. Ludwig Siefert boede. Vi boede i et gæstehus på universitetet i to nætter inden vi kørte med Ludwig til Queen Elisabeth National Park. Den støvede køretur tog 10 timer, så vi ankom udmattede til parken sent om aftenen. Her skulle vi bo i Mweya, som var et område hvor researchers og parkens ansatte boede. Vi boede i et lille tomt hus med masser af kakerlakker, edderkopper og en slange der boede under vores badekar – yes, vores første vilde dyr! Vores dage i parken (i alt ca. 2 uger) gik med at sidde på taget af dyrlægens gamle Nissan bil og lede efter tilskadekomne dyr. Projektet Large Predator Programme gik ud på at spore løver, der havde halsbånd på, så vi på den måde kunne følge løvernes adfærd. Det var Ludwigs assistent, James, der stod for denne del af arbejdet, så de dage, hvor Ludwig var i Kampala og arbejde, fulgte vi James. Vi stod tidligt op om morgenen, kørte indtil middag, og var så igen ude om aftenen og natten. Vi kom helt tæt på de mange løver, og lærte efterhånden navnene på dem alle.

Et lille glimt ud over savannen

Den første nat i parken skulle vi finde en hyæne, som Ludwig ville give halsbånd på. Vi fandt frem til hyænen ved at køre ud på et åbent område, hvor hyænen plejede at færdes. Ludwig havde indspillet et bånd med en masse dyreløde. Vi afspillede den del af båndet der havde hyæne- og løveløde for på den måde at kalde på hyænen. Det virkede! Efter lidt tid dukkede hyænen op, men vi opdagede hurtigt at der var noget galt. Da vi lyste på hyænen, var det kun det ene øje der lyste. Det viste sig at hyænen havde mistet det andet øje, og at øjenhulen nu var betændt. Det skulle der selvfølgelig gøres noget ved, men vi havde ikke den rette medicin med. Næste dag fik vi købt den rette medicin og tog pusterør og bedøvelse med ud på vores køretur om aftenen. Vi kaldte igen på hyænen, men den dukkede ikke op. Vi ledte efter hyænen hver aften i 2 uger, men vi fandt den ikke.

Denne case illustrerer meget godt hvordan det er at være wildlife dyrlæge i Uganda. Under vores ophold var der en del dyr vi kunne have arbejdet på, men det lykkedes ikke at finde frem til dem, da dyr har tendens til at gemme sig når de er skadede. Derudover

Dyrlægens trofaste Nissan som kunne forcere enhver bumpet savanne

var der dyr som Ludwig gerne ville arbejde på, men som han ikke fik lov til, enten fordi det var for farligt, eller pga. problemer med den lokale befolkning der fandt dyrene først. Derfor levede den praktiske del af vores ophold ikke helt op til vores forventninger, men til gengæld var Ludwig utrolig god til at lære os en masse teoretiske ting, og vi lærte også at skyde med pusterør og bedøvelsesgevær. Ludwig var ked af at der ikke var mere "hands on" arbejde, men sagde også at det vi havde oplevet var 80% af det at være wildlife dyrlæge.

Den sidste uge tilbragte vi i Lake Mburu National Park, der var en meget mindre park med færre katte-dyr og flere antiloper. Her skulle vi flytte en familie hyæner, der havde bevæget sig for langt væk fra parken. Vi kørte i mange timer til det område hvor de havde deres hule, men da vi ankom fandt vi ud af at der havde været brand natten før. Derfor havde familien flyttet sig, og vi kunne derfor ikke finde dem. På trods af problemerne med at finde dyrene, når vi gerne ville behandle dem, havde vi en helt fantastisk tur, hvor vi kom meget tæt på alle dyrene, og lærte en masse om livet som wildlife dyrlæge. Hvis vi havde været der måneden før ville vi have lavet meget mere praktisk arbejde, da der i den periode var langt flere tilskadekomne dyr. Så det handler simpelthen om at

være heldig, at ramme den rigtige periode, for hvis der var dyr, som skulle arbejdes på, ville vi have fået lov til at være med upfront. Det siger naturligvis også sig selv at jo længere tid man er af sted desto større bliver ens chancer for at komme i aktion.

Kontakt:

Dr. Ludwig Siefert
Wildlife Vet & lecturer
WARM-FVM-MAK
POB 7062-468
Kampala – UGANDA

Regnskab (pr. person):

Flybillet (København – Frankfurt – Dubai – Uganda): 7500 kr.

Vaccination (inkl. malariapiller): 3000 kr.

Logi: 25 kr. pr. nat

Benzin: 100 \$ (590 kr.)

Donation til Large Predator Programme: 200 \$ (1180 kr.)

Research fee: 50\$ pr. nationalpark (betales i stedet for den entré, som turister betaler pr. dag)

Visum: 50 \$

Brugt i alt (inkl. kost og ALT andet): 18.000 kr.

Legater:

Søgt: IVSA rejselegat 2010, Ena Borchsenius' legat, PLAN-Danmark legat, Dyrlæge W. Lænkholms Rejselegat og rejseforsikring gennem Intervet
Modtaget: Rejseforsikring gennem Intervet

Navn: Mads Einshøj

Email: madsesinshoej@dsr.life.ku.dk

Årgang: '08

Navn: Søren Juel-Jensen

Email: sorenjuel@dsr.life.ku.dk

Årgang: '08

Navn: Kristine Dich-Jørgensen

Email: kristinedj@dsr.life.ku.dk

Årgang: '08

Wildlife Disease Surveillance kursus

Af Fanny Kullberg

Denne sommer deltog jeg i et WildlifeDiseaseSurveillance kursus i Krüger Nationalpark i Sydafrika. Kurset blev afholdt af EndipWildlifeLaboratory, og jeg deltog i kurset fra den 12.7-26.7.2010.

Jeg havde glædet mig rigtigt meget til kurset i lang tid, fordi jeg allerede havde hørt om muligheden for at tage til Afrika på første årgang af mit studie. Juli måned denne sommer før mit tredje år på skolen, var det endelig på tide at flyve den lange tur til Phalabor-

Undervisning ude i naturen med Maxi som selskab

Postmortem på en waterbuck

wa i Sydafrika. I lufthavnen mødte jeg de øvrige deltagere, vi var i alt 6 personer der deltog i kurset. Vi blev godt modtaget i lufthavnen af Cornell Vermaak, ejeren af Endip Wildlife Laboratory.

Den første dag kørte vi ud til laboratoriet, der samtidigt var vores camp. Campen ligger ude i Balule der er en privat del af Greater Krüger Nationalpark, helt ude i bushen. Det tager ca 1 time i bil til den nærmeste by, så det er ikke hver dag man kører ud på indkøb. På campen mødte vi stedets dyrlæge, Lonnie Hesselberg Schmidt, samt de øvrige medarbejdere på campen. Desuden mødte vi stedets halvtamme impala, Maxi, der er vokset op på campen, aberne Sissy og Obama og egeren Siloh. Alle disse dyr er kommet enten til skade eller har været forladt af deres flok og har så fået behandling på Endip Wildlife Laboratory. Sissy havde ankommet til laboratoriet to uger før os, og vi var med til at rengøre hendes sår, som hun havde fået i kamp formodentlig med andre aber.

Under kurset fik vi undervisning i zoonotiske sygdomme, der findes hos de vilde dyr i Krüger Nationalpark. Vi koncentrerede os om fem vigtige sygdomme; Bovinetuberculosis, Bovine brucellosis, Mund og Klov syge, Anthrax og Rabies. Vi lærte om hvordan man kan opdage ydre kliniske sygdomstegn og symptomer hos de vilde dyr, og vi arbejdede også i laboratorium hvor vi lærte diagnostiske test og laboratoriske procedurer som man bruger for at diagnosticere sygdommene.

Undervisning ude i naturen med Maxi som selskab Vi kom ud på game drives, hvor vi observerede de vilde dyr og noterede på et skema hvad vi så; antal dyr der var i flokken, køn, ernæringsmæssig tilstand, social adfærd. Dette gør man for at kunne opdage skifte i dyrenes velstand i god tid, og på den måde have kontrol og f.eks kunne forudse epidemier. Det var rigtig spændende at komme ud på køreture i bushen hvor vi bl.a. så impalas, waterbucks, bush bucks, giraffer, zebraer, aber, vortesvin, kudus og gnus. Vi kom også tæt på elefanter, jakaler, forskellige fugle og vi så også en hel del flodheste og krokodiller. Løerne kunne vi høre næsten hver eneste aften tæt på vores

camp, men jeg var desværre ikke heldig nok til at se en – det må blive på min næste Afrika tur!

En af dagene kørte vi ud til en by hvor vi behandlede køer. Køerne i Afrika er ikke afhornede, og slet ikke vant til at have med mennesker at gøre på den samme måde som herhjemme i Danmark, så det var en ret vild oplevelse. Først gik køerne ind i en rund lille fold, hvor de blev fanget med en lasso og blev tvunget ned at ligge. 4 mennesker holdt dyret på plads, mens vi skulle give oral ormekur, to intramuskulære vacciner med vitaminer, og yderligere en subkutan vaccine med vitamin. Det var min første gang jeg vaccinerede en ko, og det skulle ske hurtigt, så jeg var en smule nervøs, men det gik rigtig godt! Det var dejligt at komme ud blandt de lokale sydafrikanere, og se hvordan de bor. Der er jo stadig en stor forskel mellem levestandarden hos de hvide og de sorte sydafrikanere, og apartheid er stadig meget synlig. Men vores oplevelse ude i denne by var virkelig positiv og vi mødte kun meget søde og nysgerrige mennesker.

Udover arbejdet med køerne og ude på game drives, fik vi også mulighed for at lave en postmortem på en waterbuck. Dette var interessant, og vi gik igennem alle organer for at finde symptomer eller tegn på sygdomme og/eller parasitter. Vi tog også gødningsprøve, hvilke vi undersøgte i laboratoriet for orme. Desuden var vi på et besøg i en kyllingefarm, hvor vi arbejdede med hygiejnen på farmen og snakkede med ejeren om hvordan man ellers kunde forbedre forholdene på farmen.

Den sidste dag på kurset blev vi ringet op tidligt om morgenen, fordi der var nogle der havde fanget en leopard i et bur. Eftersom dette slet ikke er legalt, kørte vi derud for at observere hvad der blev lavet med dyret, og for at kunne frisætte det igen. Vi så på mens leoparden blev skudt med en bedøvelsespistol, derefter løftede vores team dyret op på en bil, og kørte den ud til bushen for at lade den gå fri igen. Dyrlægen Lonnie, og Peter, der var en af vores kursusmedlemmer, satte sig i bilen med leoparden, og fulgte konstant med i dyrets vejrtrækning og hjerterslag. Vi fandt en plads i skyggen ude i bushen, hvor vi efterlodte leoparden med et tørklæde foran dens øjne for at beskytte øjnene. Derefter sad vi i bilen på afstand af leoparden og overvågede at der ikke skete noget med den indtil den vågnede op og gik af sted. Denne oplevelse at kunne hjælpe en vild leopard var fantastisk, noget jeg ikke tror jeg kommer til at gøre så mange gange i mit liv, i hvert fald ikke i lang tid.

Udover det faglige, der var super spændende og interessant, oplevede vi også meget natur og kultur i Sydafrika og havde i det hele en fantastisk tur. Selv tog jeg videre på road trip i Sydafrika, for at derefter at fortsætte med naturparker på Madagaskar, så jeg havde desværre kun to uger i Krüger Nationalpark. Jeg vil varmt anbefale at tage af sted på forskellige kurser i udlandet, man lærer vildt meget og får desu-

den nye venner og bekendte.

Budget:

Kursus: 19000 zar = ca 15000kr

Flybilletter:

København – Johannesburg retur 7483 DKK

Johannesburg - Phalaborwa retur 3258 DKK

Malaria medicin 1502,40kr

Hepatitis A og B, Twinrix, 1650kr

Fanny Kullberg, 3. årgang

Nørre Allé 75, v.661

2100 København Ø

fannyk@dsr.life.ku.dk

IVSA Individual Exchange i Sydafrika

Af Sofie Hansen

Mandag d. 29. marts til mandag d. 19. april 2010 tilbragte jeg i Limpopo provinsen i Sydafrika i et meget specielt selskab. Et selskab der varierede over ugerne, men gennemgående inkluderede veterinærer fra hele verden – med mindst én fælles interesse: Wildlife

Gennem IVSA's Exchange Officer (EO)netværk fik jeg arrangeret 3 ugers wildlifepraktik hos forskellige dyrlæger i Sydafrika. Michelle North, der er IVSA Sydafrikas EO, havde brugt timer på at ringe rundt til veterinærer og fået skræddersyet et perfekt ophold til mig: 1½ uge hos wildlife dyrlægerne "Limpopo Wildlife Consultants" i Modimolle, 4 dage med Dr. Douw Grobler på et forskningsprojekt omkring næsehorns sæd og en uge på Medivet Direklinik i thabazimbi.

Jeg havde et kanon ophold og oplevede en masse. I de to klinikker oplevede jeg en wildlife dyrlæges hverdag, med alle de cases der nu engang "bare" er hverdag der ned; en ulv der havde fået bidt en tå af en løve, en sabel antilope med mastitis, abscesser i sydafrikansk skala (en skala vi slet ikke har i Danmark!) og rutinetjek i forbindelse med flytning af wildlife, der involverede blodprøve analyser og andre tests for bl.a. tuberculose, brucellose og theileriose og så selvfølgelig selve dartningen og flytningen af antilober og bøfler, på store lastbiler eller truckens lad – alt efter behov. Udover wildlife betjente den sidste klinik også kvæg besættninger, så

Dyrlægen darter en sort antilope

Intern flytning af to sabelantilober—på ladet af bakkien (= lastbil på afrikaans).

her fik jeg set en masse om kvæghold i Limpopo provinsen. Det er meget anderledes end vi kender det i Danmark. Vi besøgte mest kødkvæg, og besættningerne kunne strække sig over enorme områder land, hvor ejeren stort set aldrig så sine dyr. Dette gør det også til en ekstra udfordring når 200 kvier der aldrig er blevet håndteret skal drægtighedsundersøges på en enkelt dag. Den stakkels nyuddannede dyrlæge havde rimelig ondt i armen om aftenen da vi kørte hjem, og var vidst også blevet trådt en del over tærne, da fiksering jo ikke lige er det der er mest af midt i bushen, men det ville han ikke helt indrømme.

På forskningsprojektet med wildlife dyrlæge Dr. Douw Grobler joinede jeg et hold af dyrlæger fra Tyskland, Canada, USA, Sydafrika og Frankrig. Alle havde et fælles mål: næsehornet! Nogle skulle tappe sæd til at evaluere sæd kvalitet og fryse ned til inseminering af zoo-hunner, andre havde genetisk forskning på dagsordenen og nogle tredje skulle undersøge den immunologiske status af næsehorn fra Limpopo provinsen. For at alle kunne få stillet deres lyster havde Prachtich Game Farm stillet deres næsehorns

population til rådighed – ca. 70 dyr på 5000 hektar bush-land. Det eneste vi skulle var at finde dem med helikopter, darte dem med bedøvelse, tappe blod, sæd og andet relevant væske/væv og derefter vække dem igen og lade dem fortsætte deres fredelige bush-liv. Sædtapning på et næsehorn foregår ved, at man bruger en enorm elektro-ejaculator man indsætter i rectum (sørg for næsehornet er godt dopet!!!). Ved hjælp af strøm stimulerer den prostata og fremprovokerer en ejaculation. Vi fik i alt undersøgt 12 næsehorn og alle parter fik gode resultater med hjem. Jeg havde de fedeste tre uger, og jeg kan kun anbefale andre at bruge IVSA's EO netværk til udenlandsk praktik. Der er masser af muligheder for at gøre det samme som jeg – hvis ikke i Sydafrika, så i USA, Asien, Europa eller hvor IVSA nu har en EO. Du skal kontakte IVSA danmarks EO (ivsa-eo@dsr.life.ku.dk) der formidler kontakten til en EO i det land du gerne vil til. Det er derfor jeg ikke kan opgive adresser eller andre kontakt detaljer på de steder jeg har været – gør det gennem IVSA, det gør det nemmere for alle parter.

Formelle detaljer:

Ansøger:

Sofie Hansen, årgang 07

Amagerbrogade 102 2th

2300 København S

sofiehansen@dsr.life.ku.dk

Land: Sydafrika, Limpopo provinsen. Sprog: afrikaans og engelsk (stort set alle taler engelsk – i hvert fald dyrlægerne)

Arbejdsområde: wildlife, research, reproduktion og produktionsdyr.

Længde: 3 uger, 29. mart -19. April 2010.

Indlogeringsmuligheder: Jeg boede hos dyrlægerne eller i et bed & Breakfast klinikken havde kontakt til, og som jeg ikke betalte for at bo på. IVSA's EO hjælper dig med at finde billige overnatningsmuligheder.

Budget:

Flybillet: 5210

Ophold: 0,-

Mad: ca. 300 kr (det var kun ugen i Medivet jeg selv skulle købe mad selv, de andre steder spiste jeg med dyrlægen)

Lommepege: ca. 500 kr (man er jo med dyrlægen hele dagen så der er ikke tid til at bruge penge)

Jeg havde alle vaccinationer pg.a. tidligere besøg i sydafrika. Rabies kan især anbefales.

Ingen legater søgt eller modtaget – Da jeg er i IVSA Danmarks bestyrelse får jeg heller ikke IVSA's rejselegat, men har alligevel lavet en rapport så I andre kan blive inspireret.

Immobiliseret næsehorn

“Standard Wildlife Immobilisation & Conservation Course” i Sydafrika

Af Cecilie Ambo Madsen og Julie Hjorth Jacobsen

Efter rejseaftenen i efteråret 2009 besluttede vi os for at tage til Sydafrika for at lære, hvordan man som dyrlæge håndterer ikke domesticerede dyr. Vi tilmeldte os derfor et kursus i immobilisering og vildtpleje i et privat reservat i den sydøstlige del af Sydafrika. Kurset blev afholdt af dyrlæge dr. Peter Brothers:

PostNet Suite 28

Private Bag X1672

Grahamstown, 6140, South Africa

e-mail: info@brotherssafari.com

Al kommunikation før afrejse samt undervisning dannede foregik på engelsk. I løbet af vores ophold skrev vi dagbog som I her får glæde af.

D. 06.07.10: Endelig afrejse! Vi fløj fra København → Paris → Johannesburg → Port Elizabeth, en tur på ca. 24 timer.

Kurset skulle starte d. 08.07.10, men da det var billige at tage ned en dag tidligere, gjorde vi det. Dagen inden kursusstart tilbragte vi i Port Elizabeth på Aristotle Guesthouse, som vi havde fundet via hotels.com. Vi nød dagen i den dejlige by på stranden og oplevede fodbold VM-stemningen.

Giraffen styres hen mod vognen vha. reb

D. 08.07.10: Vi mødtes med resten af gruppen (fire amerikanere og to belgiere) og vores fantastiske guide, David, i lufthavnen i Port Elizabeth. Herfra gik turen til Amakhala Game Reserve, hvor vi skulle bo i teltlejr de næste 16 dage. Lejren lå midt i reservatet kun omgivet af elektrisk hegn for at holde de største dyr ude. Udsigten fra vores telt var fantastisk, og vi vidste, at dette ville blive starten på en storslået oplevelse. Teltet var indrettet med tre senge med tilhørende klædeskabe og separat badeafdeling i den ene ende.

D. 09.07.10: Dagen startede med undervisning i arts-genkendelse, vildtpleje og førstehjælp. Om eftermiddagen tog vi på vores første game drive (køretur med guide i reservatet). Humøret var højt, da vi mødte de første antiloper, næsehorn, zebraer, elefanter, geparder, sjakaler, vortesvin og fugle.

D. 10.07.10: Det meste af dagen gik med undervisning i farmakologi, hvor vi fik indblik i de udfordringer, som man har som wildlife dyrlæge. Vi lærte en masse om immobilisering, sedation, risici for dyr og mennesker og valg af lægemidler til de forskellige arter. Om eftermiddagen tog vi igen på game drive, hvor vi kom helt tæt på en elefantflok.

D. 11.07.10: Vi stod op kl. 04.00 for at immobilisere giraffer mhp. flytning til et andet reservat. Girafferne blev immobiliseret vha. bedøvelsespile affyret fra helikopter, hvorefter et "capture team" på jorden løb ind med reb for at vælte de halvsvimle giraffer. Vi skiftedes til at komme med i helikopteren på disse opgaver – en vild oplevelse for os der ikke havde prøvet det før! Det var en kold fornøjelse i vores åbne safaribil, men vores temperatur blev holdt oppe af adrenalinkicket, når vi behandlede girafferne, som gjorde alt for at komme væk.

D. 12.07.10: Undervisning i fysiologi, farmakologi samt i hvordan man lader en bedøvelsespil og affyrer geværet. Umiddelbart herefter brugte vi vores nyerhvervede viden til at skyde til måls på opstillede plader med forskellige geværer.

D. 13.07.10: Dagen gik med veterinært arbejde. Vi immobiliserede elands (den største antilopeart i Sydafrika). Dette var den første dag, hvor vi selv fik lov til at stå for monitorering af temperatur, puls, respiration og iltmætning samt behandling med antibiotika, antiparasitære midler og multivitaminer. Eftermiddagen og aftenen blev brugt på game drive i solnedgangen, hvor vi for første gang mødte reservatets løver. Intens oplevelse at sidde i en åben bil fire meter fra løverne.

D. 14.07.10: Dagen blev brugt i Addo Elephant National Park, der, som navnet angiver, har en stor elefantbestand, som er vant til køretøjer og derfor kom helt tæt på bilen.

Parken havde en stor variation af dyreliv og selvom den kun ligger 40 min. kørsel fra Amakhala var vegetationen og dyrelivet anderledes.

Da vi kom tilbage til Amakhala tog vi en sejltur på floden i solnedgangen. Her oplevede vi et rigt fugleliv, hvor vi bl.a. så isfugl og fiskeørn.

D. 15.07.10: Morgen game drive efterfulgt af undervisning i wildlife diseases. Eftermiddagen blev brugt på at spore dyr vha. fodspor.

D. 16.07.10: Toppoint i action, off-roadkørsel og adrenalin! Vi immobiliserede et sort næsehorn, fordi vi skulle undersøge og behandle et skudsår. Næsehornet blev bedøvet fra helikopter og faldt i tæt tornebuskads lige ved en elefantflok. Helikopteren jagede elefanterne væk, så capture-teamet kunne komme ind og rydde buske omkring næsehornet, så vi kunne

Eland, som bed sig i tungen under induktionen komme til. Da vi var på vej fra bilerne og ind til næsehornet, hørte vi en elefant trompetere, hvorefter capture-teamet kom springende for livet ud af buskadset. Helikopterpiloten havde overset en hanelefant, som tilsyneladende havde beskyttertrang overfor næsehornet! Adrenalin pumpede, men ingen kom alvorligt til skade og vi havde fået en uforglemmelig oplevelse. Vi behandlede næsehornet og fik sat transmitter i hornet.

Om eftermiddagen immobiliserede, monitorerede og behandlede vi antiloper.

D.17.07.10: Afslapningsdag med besøg på rehabiliteringscenter for vilde dyr, som havde været misrøgtede. Herefter gik turen til en dejlig strand på østkysten.

D. 18.07.10: Dagen startede tidligt, for vi havde en aftale kl. 07.00 med en naturvejleder, som under vandturen underviste i insekter, fugle og planter. Derefter tog vi tilbage til lejren og fik undervisning i økosystemer og biodiversitet. Om eftermiddagen kørte vi ud for at lære om telemetri, som er vigtig ifm. overvågning af bla. næsehorn, der er truede af krybskytteri. Vi sporede næsehorn og en gepardhund med sine fem unger.

D. 19.07.10: Om formiddagen fik vi undervisning i havet som økosystem og efterfølgende helikoptersikkerhed. Efter frokost besøgte vi et HIV/AIDS-børnehjem, hvor vi legede med børnene samt delte slik og gaver ud. Børnehjemets hunde fik ormekur. Efter aftensmaden tog vi på aften game drive for at se de nataktive arter.

D. 20.07.10: Så blev det tid til at vi skulle se hvaler. Vi sejlede ud fra Port Elizabeth i en gummibåd med motor, og begejstringen var stor, da vi pludselig spottede hvaler i det fjerne. Vi sejlede tættere på og så, at det var tre Southern Right Whales, som svømmede stille og roligt forbi os. Det var et imponerende syn at se disse kæmper så tæt på! Herefter sejlede vi til en ø, der er en populær yngleplads for udrydningstruede pingviner, som vi tidligere havde fået undervisning i.

D. 21.07.10: Tidligt afsted igen for at immobilisere næsehornskalve som skulle have sat transmittere i hornene, chippes i nakken, øremærkes og DNA-testes. Adrenalin hamrede atter en gang rundt i kroppen, da vi pludselig hørte hjælperne råbe "RUN

RUUUUN!!!" og vi måtte alle løbe for livet hen mod bilen, da et meget surt, og kæmpe stort, næsehorn var på vej lige imod os for at redde sin kalv. Efter få minutter fik helikopterpiloten heldigvis jaget hende væk og vi kunne fortsætte arbejdet. Før solen gik ned, nåede vi lige at finde ud af, hvor svært det er at skyde et dyr, som løber, fra helikopter. Vi brugte paintball til at skyde vores stakkels guide, som kørte på ATV, nedenunder helikopteren.

D. 22.07.10: Sidste dags veterinære arbejde. Med en smule vemod over at turen var ved at være forbi, drog vi afsted for at immobilisere gnuer. Denne dag havde vi ingen helikopter, så alt foregik fra bilen, hvilket gav os en god mulighed for at se anæstesiens faser med induktion, excitation osv. Det var rigtig spændende, men giver også en god forståelse for hvor svært det er at arbejde med vilde dyr, og hvilke problemstillinger en wildlife dyrlæge står overfor dagligt. En af vores indfangede gnuer var så urolig i vognen, at den fik kilet et horn fast i et lille hul, og derefter brækkede nakken i kampen for at komme fri. Det var en trist måde at afslutte turen på, men det var alt sammen lærerigt og gav stof til eftertanke.

D. 23.07.10: Afgang fra lejren kl. 10. Vi er enige om at vi bliver nødt til at komme tilbage til dette fantastiske land en dag!

Budget per person:

Kursuspris: R 27.500 = 20.625 kr

Kursusprisen inkluderede alt hvad vi havde brug for dernede, bortset fra de drikkevarer som vi medbragte på vores ture og arbejdsdage (vand var selvfølgelig gratis). To dage spiste vi på restaurant for egen regning.

Flybillet t/r inkl. afbestillingsforsikring: 8.614 kr

Rejseforsikring: 442 kr

I alt: 29.681 kr

Hertil kommer diverse vacciner hvis man ikke, som os, allerede er vaccineret. Lejren ligger i et malariafrit område, så malariaprophylakse er ikke nødvendigt.

Cecilie har søgt KVL's Jubilæumsfond, men har intet modtaget.

Julie Hjorth Jacobsen, Rebekkevvej 30 1.th, 2900 Hellerup.

e-mail: hjorth@dsr.life.ku.dk

Årgang 2006

Cecilie Ambo Madsen, Moltkesvej 65 sttv, 2000 Frederiksberg.

e-mail: cicim8@dsr.life.ku.dk

Årgang 2006

Rotationer på University of Pretoria, Sydafrika

Af Kristina Sofie Fontel

2 ugers Patologi – arbejde på hold med de sydafrikanske studerende og opskære dyr korrekt. Post mortem undersøgelser. Sygdoms diagnoser og dødsårsager blev stillet.

Mest om formiddagen, stille og rolige dage. Kan vælge også at blive tilkaldt om eftermiddagen og weekender hvis du laver en aftale med de studerende som er på vagt.

2 ugers Community clinic – arbejde sammen med de andre studerende på rotationen og dyrlægen. Passe klinik telefonen, arkivering af journaler, ejer kontakt, klinisk undersøgelser på kvæg, hund og ged m.m.. Vaccinering af hunde. Post mortem undersøgelser. Medicinering IM, IV og SC. Udtagning af blodprøver. Lave blodudstrygninger og efterfølgende mikroskopi heraf. Oplæg i en lokal gymnasieklasse om behandling af dyr, dyrevelfærd, zoonoser og andre sygdomme og om mulighederne for uddannelser med relation til dyr. Fandt på lege til de små klassetrin i de lokale skoler omkring dyrs velfærd. Vi var til Farmers meeting, hvor man rådgiver de lokale bønder om et aktuelt emne inden for dyrevelfærd eller økonomi i deres dyrehold. Interaktion med lægestuderende. En dag besøges et human hospital, og de lægestuderende besøger os en morgen. Der skrives en opgave i grupper med de lægestuderende om en zoo-

Hest med Atrial fibrillation som efter 4 doser Quinidin fik et helt normalt EKG igen

Drægtig ko med fraktur på humerus—dårlig prognose

nose som er aktuel i området. Tur til Kruger Nationalpark. Deltagelse i foredrag om wildlife - domesticated animal interface af lokal wildlife dyrlæge.

3 ugers Equine rotation – hjælpe de Sydafrikanske studerende med deres patienter. Med til praktiske ting på hospitalet så som røntgen, ultralyd, endoskopi, gastroskopi, indtubering, haltheds undersøgelser, EKG målinger. Var med inde på operationsstuen - to kryptochisme- og to arthroskopi-operationer. Deltog aktivt i gruppe diskussioner og praktiske øvelser på hospitalet.

Dyrlægens/institutionens navn og adresse:

Mr MJ Vhengani

Tel.: +27 12 529-8061 Fax: +27 12 529-8546

Email: mj.vhengani@up.ac.za

University of Pretoria
Faculty of Veterinary Science
Student Administration
Private Bag X04
ONDERSTEPOORT
0110
Sydafrika

Blodprøve fra ko til undersøgelse for *Brucella*

Sprog: Engelsk og Afrikaans

Rotationer aftales løst på forhånd, men kan blive ændret når du kommer der ned enten af dig eller hvis ikke der er plads til dig lige på den rotation du gerne vil på. Hvis du kun vil en bestemt rotation, så få en ordentlig aftale med Vhengani så han ikke kan løbe fra den. Men min opfattelse er at de er til at snakke med. Snak evt. med IVSA Sydafrika om de rotationer du gerne vil have og de kan evt. undersøge det for dig så du er sikker på at få en plads.

Arbejdsområde: Rotationer på Faculty of Veterinary Science, Onderstepoort, University of Pretoria, med last year students.

Opholdets længde og tidspunkt: 8 uger , 23. marts – 16. Maj 2010

Indlogeringsmuligheder: Indlogering i Flehmen House som Onderstepoort har til rådighed for udenlandske studerende. Kontakt også Mr. Vhengani. Evt. Kan IVSA South Africa hjælpe (kontakt IVSA Danmarks Exchange Officer).

Tip: Det kan være koldt om vinteren i Sydafrika (maj-august (Pretoria)). Husk skiundertøjet. Kontakt IVSA South Afrika så du har nogen til at vise dig rundt første dag. Gå til Mr. MJ Vhenganis kontor første dag. Papir arbejde tager tid i Sydafrika. Du skal indskrives på University of Pretoria, så det vil være godt med et studie visum for at være på den sikre side.

Budget:
Flybillet tut/retur(KLM/air france) 5.690 DKK

Betaling til University of Pretoria	2.690 DKK
Accommodation (4 uger)	1.660 DKK
Forplejning	2.800 DKK
Mobil + Internet	300 DKK
Vacciner (kun rabies- 3x650 DKK)	1.950 DKK
Malaria profylakse	375 DKK
Visum (lungerøntgen + lægeattest)	750DKK
Internationalt kørekort	25 DKK
TOTAL	16.240 DKK
(Rejseforsikring (AIG Group) Betalt af Intervet (Schering-Plough A/S)	

Sponsorater søgt:

Jubilæumsfonden ikke fået

VMF's legat ikke fået

IVSA Danmark Rejselegat ikke søgt fordi jeg sidder i bestyrelsen.

Ansøgerens navn, adresse, e-mail og årgang.

Kristina Sofie Fontel, kfontel@dsr.life.ku.dk

Hostrupsvej 20, 1. th, v19

1950 Frederiksberg

årgang 2006

(udlandsophold på mit 4 år, hvor jeg kun tog speciel patologi på LIFE)

Obduktion af kolikhest der viste sig at have torsion om krøsrøden

Hestehospitalet ”Freie Universität Berlin”

Af Jette Watson Kjær

Jeg har længe gerne villet ud at rejse med studiet. Ud at prøve et klinikophold et sted i udlandet. Men i en travl hverdag kan det virke uoverskueligt at planlægge sådan noget, og det er garanteret også dyrt! Men jeg fandt hurtigt ud af, at det overhovedet ikke er rigtigt.

I korte træk kan det klares sådan her:

1. Spørg en underviser om en god idé til, hvor man kan tage hen. De kender nemlig folk alle mulige steder. I mit tilfælde kendte han dekanen ved Universitetet i Berlin, Tyskland.
2. Spørg din nye kontakt ved klinikken om gode forslag til, hvor man kan finde et sted at bo. Du kan jo også bruge dine egne kontakter, hvis du kender nogen, der kender nogen....
3. Bestil en billet—Nyd turen!

Jeg var i Berlin i 7 uger fra d. 5. juli til d. 20. august på hestehospitalet ved Freie Universität Berlin. Hver dag begyndte med en stuegang, hvor vi startede med at gennemgå alle røntgenbilleder taget dagen før, og derefter gik vi gennem stalden og hver patient blev fremlagt med anamnese og plan for resten af dagen. I gennemsnit var der mellem 30 og 40 heste indlagt hele tiden, så der var nok at se til. Herefter gik vi i gang med dagens behandlinger, undersøgelser og operationer. Som udgangspunkt var jeg ikke tilknyttet nogen bestemt dyrlæge, men gik til hånde, hvor det lige passede ind. Jeg hængte mig på, der hvor jeg synes patienterne var mest interessante, og da folk først fik set én lidt an og fik en fornemmelse af, hvad man kunne, så blev man mere involveret i behandlingerne eller udredningerne. Der var typisk 1 operation om dagen, hvor man altid kunne gå med ind og kigge på. Dagen sluttede altid kl. 16 med endnu en stuegang, hvor der blev fulgt op på hver enkelt patient, og der kom en forklaring på, hvordan morgens plan var gået.

Desuden havde jeg som praktikant morgen-, aften- og weekendvagter, som jeg delte med de andre praktikanter. Så man havde typisk 4-5 vagter om ugen, samtidig med at jeg var i klinikken hver dag kl. 8-16.30.

Det hele foregår jo naturligvis på tysk. Så min plan var jo selvfølgelig at læse lidt op på mine tysk-kundskaber, som ikke har været i brug, siden jeg var en ung handelsskoleelev for 10 år siden, og de var af gode grunde meget rustne! Men med sidste eksamen fredag d. 2. juli og afrejse lørdag d. 3., så blev der ikke læst op på noget som helst. Men det gik faktisk overraskende let. Jeg startede ud med at kunne fremstamme en simpel sætning af gangen, og alt derud-

over gik helt i sort. Men langsomt blev ordforrådet udvidet, og når man har sproget i ørerne hele tiden, så kommer det ret hurtigt. De fleste på universitetet snakker engelsk, dog af varierende kvalitet, og jeg var sjældent ude for at forklaringer gik i stå. Desuden minder mange af de kliniske betegnelser meget om hinanden på dansk og tysk, og ellers har vi jo heldigvis de latinske betegnelser ;-) Der var nogle af betjentene og smedene på hospitalet der kun talte kun tysk og måske også russisk, men typisk kunne man finde en til at formidle budskabet, hvis det var nødvendigt.

I selve klinikken var der mange ligheder med det vi kender fra hospitalet i Taastrup. Nogle ting var bedre, andre ting var dårligere. Klinikken er bygget i 70'erne, så mange af faciliteterne er gamle, men dog velholdte, men langt fra de virkelig flotte faciliteter vi har i Taastrup. Til gengæld er der virkelig mange patienter. Hospitalet har ca. 2000 indlagte

En knusningsfraktur af *tuber coxae* 3 uger efter operationen. Det var et stykke gammelt jern som var gået igennem, hvor man kan se arret. Nedenfor ses den åbne drænage.

patienter om året, og derudover er der de ambulante patienter, som kommer til undersøgelse og kører hjem igen samme dag, og de patienter som man møder i kørepraksis. De studerende får ikke lov til at lave så meget klinisk som vi gør herhjemme. Jeg er blevet rigtig god til injektioner, sårpleje og forbindinger, men større indgreb kommer studerende slet ikke i nærheden af. Fx bliver alle operationer lavet af deres top-kirurg med hjælp fra deres residencies. De har 4 interns ansat, og de laver typisk anæstesi, men ingen kirurgi. Selv kastration af en shetlandspony blev lavet af klinikchefen, som er professor i kirurgi, hvor det herhjemme vil blive gjort af studerende, mens dyrlægen stod ved siden af. Men selvom jeg ikke har haft fingrene i det hele, så har jeg lært virkelig meget, fordi jeg har set så mange flere patienter, end jeg har gjort ude i Taastrup.

Alt i alt vil jeg anbefale hospitalet i Berlin meget varmt. Jeg har haft en virkelig god tur, hvor jeg har lært virkelig meget, mødt nogle fantastiske mennesker og nydt sommeren i en fed by! Hvis nogen overvejer samme tur, kan jeg anbefale Den Danske Kirke i Berlin som et sted at bo. De har 4 værelser til danske studerende, og det koster ca. kr. 1.200,- om måneden. Dermed bliver mine samlede udgifter til opholdet kr. 3.000,-. Det svarer til 2 måneders husleje, og to busbilletter fra København til Berlin til kr.

300,- hver. Hvis nogen har spørgsmål, er man velkommen til at kontakte mig. Og husk.... de har også et smådyrshospital ☺

Budget:

Husleje: 2 x 160 euro ~ 2 x kr. 1.200,-

Returbillet med bussen til Berlin: kr. 600,-

Total: kr. 3.000,-

Jeg havde søgt Ena Borchsenius legat og Neergaardske legat, men jeg fik ikke noget fra dem.

Adresse:

Freie Universität Berlin

Department of Veterinary Medicine

Equine Clinic: Surgery and Radiology

Oertzenweg

19b

14163 Berlin

<http://www.vetmed.fu-berlin.de/en/>

Jette Watson Kjær, 5 år

Hostrupsvej 20, 3.-51

1950 Frederiksberg C.

Tlf. 4075 7349

Watson@dsr.life.ku.dk

Small Animal Teaching Hospital - University of Liverpool

Af Kristine Holgersen

Efter 5 år på dyrlægestudiet følte jeg, at det var på tide at se noget andet end LIFEs vante omgivelser. Da jeg ikke havde behov for at rejse langt væk og ligeledes ikke syntes, at det var nødvendigt at befinde mig i et varmt og solrigt land, når jeg primært skulle se indersiden af et hospital, kiggede jeg mig om efter en mere nærliggende mulighed. Jeg ønskede et sted, hvor jeg kunne tale sproget, og England var derfor nærliggende.

Jeg vidste, at Liverpool Universitet har et berømt hestehospital, [Philip Leverhulme Equine Hospital](#), og på internettet fandt jeg ud af, at Liverpool Universitet for 3 år siden fik et nyt "Small Animal Teaching Hospital". Det lød som et sted jeg gerne ville tilbringe nogle uger af min sommerferie, og jeg kontaktede derfor smådyrshospitalet på deres mail sath@liv.ac.uk. Jeg kom i kontakt med deres sekretær Sally Lacey, Sally.Lacey@liverpool.ac.uk, der sendte mig et ansøgningsskema. Jeg skulle her vælge, hvilke rotationer jeg ønskede. På University of Liverpool varer et praktikophold som standard 2 uger. Jeg fik én uge på intern medicin og én uge på dermatologi, hvilket var mine to første valg. Via sekretariatet på hospitalet kom jeg i kontakt med en dame, Debbie, mac.debra@yahoo.co.uk, der boede i byen Willaston, nær hospitalet. For en ting skal man være opmærksom på – Liverpool Universitets under-

Pobby, en 7 år gammel Jack Russel Terrier, intakt tæve, der blev præsenteret på klinikken med pruritus, alopeci, crustedannelse og hyperkeratose over hele kroppen.

visningshospitalet (både for smådyr, heste og produktionsdyr) ligger IKKE i Liverpool, men i Leahurst ca. 16 miles fra Liverpool. Hospitalerne ligger 'in the middle of nowhere', og det er svært at komme dertil med offentlig transport. Derfor var jeg meget glad for at få et værelse hos Debbie. Debbie var en utrolig sød og imødekommende dame. Hun havde tre værelser, hun lejede ud til veterinærer og veterinærstuderende, som var på besøg på hospitalerne. Hun havde ligeledes en cykel jeg kunne låne, hvorved det tog mig ca. 15 min at cykle til smådyrs-

hospitalet.

Den første uge af mit ophold var jeg som nævnt på intern medicin. Den første dag var lidt forvirrende. Jeg mødte ind kl. 10 som jeg havde fået besked på, men på det tidspunkt var alle dyrlægerne allerede travlt beskæftiget med dagens patienter, og jeg fik derfor ingen introduktion. Jeg hoppede bare med på tilfældige patienter, anede ikke hvilke dyrlæger, der er på min rotation, hvor noget var, eller hvordan det fungerede. Jeg var lidt frustreret, da jeg cyklede hjem. De næste dage blev dog bedre, og jeg fandt hurtigt ind i den daglige rutine. Jeg skulle møde ind kl. 8.30, hvor der var morgenmøde, og dyrlægerne gennemgik dagens patienter. Derefter ankom de første patienter omkring kl. 9, og så var der ellers konsultationer og behandlinger hele dagen indtil kl. ca. 16. Kl. 17.30 var der eftermiddagsmøde, og kl. ca. 18 kunne jeg så smutte hjem til Debbie. Der var fire dyrlæger tilknyttet intern medicin i løbet af ugen. De var flinke, men de var desværre ikke alle lige indstillet på at undervise. Det var om at være på det rette sted på det rette tidspunkt, hvis man f.eks. ville med ind og overvære en konsultation. Jeg havde ikke mine egne patienter i løbet af ugen, jeg fulgte primært dyrlægerne rundt og udførte lidt behandlinger. På den ene side var det rart ikke at have fuldt patientansvar og ikke at skulle skrive journaler, men bare observere og få set en masse forskelligt. På den anden side savnede jeg at have 'hands-on' og egne patienter. Men jeg fik helt klart set en masse forskelligt. Det var virkelig syge dyr der kom ind. En dag havde vi en 4 år gammel gravhund, Lester, der blev præsenteret med blodig vomitus og diarré. Han kom fra en kennel med 40 andre gravhunde, hvoraf ca. 15 var smittede med samme symptomer og flere var døde i løbet af 24 timer. Her kan man tale om isolation. Der blev sendt flere prøver til dyrkning, men jeg nåede desværre ikke at få svaret. Lester klarede den dog med væsketerapi, antibiotika, antiemetika mm.

Anden uge var jeg tre dage på dermatologi og to dage på kardiologi, da dermatologen skulle på conference. På begge disse services var dyrlægerne meget imødekommende, og det var en meget lærerig uge. Ca. 70 % af de dyr, der bliver præsenteret på dermatologi service på universitetshospitalet, lider af atopisk dermatitis, og det var ingen undtagelse den uge, jeg var der. Flere af patienterne var genganger, der allerede var i behandling med allergenspecifik immunterapi, men når der kom nye cases, fik jeg lov at lave allergitest, tage hudbiopsier mm. Den mest spændende case på dermatologi var en 7 år gammel Jack Russel Terrier tæve, Pobby, der blev præsenteret med et alvorligt hudproblem. Hun havde cruster, hyperkeratose, alopeci og pruritus over hele kroppen og lugtede af sure sokker. Problemet var opstået omkring påske og havde spredt sig, så hun nu kun havde lidt hår tilbage i hovedet. Vi tog seks hudbiopsier, lavede smear- og tapetest mm. Dermatolo-

Tara, en 11 år gammel standard puddel, intakt tæve, der blev præsenteret på hospitalet med gentagne kollaps og motionsintolerance. Ved ultralyd fandtes en trombe, der fyldte næsten hele lumen af den caudale aorta og som strakte sig ud i A. iliaca externa og interna.

gen mente, der var tale om en immunmedieret lidelse, men jeg nåede desværre ikke at få svaret på biopsierne.

På kardiologi var jeg med til at lave adskillige hjerterteskanninger og EKG'er bla. Holtermonitorering. En spændende case, der kom ind i Kardiologi Service var Tara, en 11 år gammel standard puddel, steriliseret tæve. Hun havde haft flere tilfælde af kollaps under selv korte gåture, hvor hendes bagben ligesom gav efter. Både kardiologerne og neurologerne lavede grundige kliniske undersøgelser på hende, og ved ultralydsscanning fandt vi en stor trombe, der fyldte det meste af den caudale aortas lumen og strakte sig ud i A. iliaca externa og interna. Der var ikke noget at sige til at stakkels Tara led af motions intolerance.

Alt i alt havde jeg nogle lærerige uger på hospitalet. 'The Small Animal Teaching Hospital' er et moderne smådyrshospital, der har alt udstyr til diagnostik heriblandt CT- og MRI scannere. De fleste ting foregår som i Danmark, med enkelte undtagelser. Bl.a. tager de altid blodprøver fra V. Jugularis, de ligger ofte venekateter i ørevenen og de sieder altid dyrene før røntgen og ultralyd. Særligt det sidste synes jeg var et behageligt tiltag. Det sparer dyrene og personalet for den stress der er forbundet med procedurerne, og personalet udsættes ikke for røntgenstråling, da dyret alene vha. nogle enkelte sandsække,

kan positioneres. Der var dog, som det fremgår af det ovenforstående, stor forskel på hvor villige dyrlægerne var til at undervise, og ud fra, hvad jeg kan forstå fra rejserapporter fra Davis og andre steder i USA, får man ikke pålagt nær så meget patientansvar, hvilket både kan være en fordel og en ulempe. Jeg havde i hvert fald tid til at se lidt andet end hospitalet i weekenderne, og jeg var bl.a. på sightseeing i Liverpool og den smukke middelalder by Chester. Jeg svarer gerne på spørgsmål omkring opholdet.

Institutionens navn og adresse:
University of Liverpool
Small Animal Teaching Hospital
Leahurst
Chester High Road
Neston, Wirral CH64 7TE

Land og sprog: England, engelsk (med kraftig accent)
Opholdets længde og tidspunkt: 14 dage, fra lørdag d. 10 2010 til lørdag d. 24. juli 2010.
Indlogeringsmuligheder: Debra mccormack, mail mac.debra@yahoo.co.uk. Ellers kan universitets Accommodation Office kontaktes på mail accommodation@liv.ac.uk.

Budget

Flybillet tur/retur	1834,-
Tog fra Manchester lufthavn tur/retur	200,-
Logi hos Debbie (26 pund pr. nat)	3276,-
-inkl. morgenmad og aftensmad	
I alt	<u>5310,-</u>

Externship på Washington State University

Af Anna Olsson

Fredagen den 30 Juli lämnade vi (jag och min väninna Katrina) Kastrup för ett spännande äventyr på andra sidan Atlanten. De hela startade med att vi i December tog kontakt med Dr Erik Stauber som arbetar med internationella studenter på Washington State University (WSU). Vi fick veta i Februari att vi var välkomna på externship på WSU. Dr Erik Stauber ordnade också så att vi kunde bo hos en veterinärstudent Jenice. Söndagen den 1 Augusti anlände vi till Pullman och blev upphämtade av Jenice. Jenice var en mycket bra värd under hela resan. Hon visade oss runt och tog med oss ut så vi lärde känna hennes kompisar och den amerikanska kulturen. Jag började mitt externship med två veckors "Equine

medicine". Det var intressant att se hur mycket som är annorlunda i USA. Allt från hur de undersöker djuren, mediciner, journaler osv. Det var ganska lugnt på Equine medicine de två veckorna jag var där, men jag fick se en hel del intressanta patienter. T ex en häst med njur tumör, en med urinsten, cornea ulcer samt en hel del koliker.

Jag bytte efter två veckor till "Small animal soft tissue surgery". Där hade vi mer att göra, flera spännande operationer varje dag. Jag fick bl annat se flera levershunt operationer, en amputation av ett ben, prostata abcesser och många fler. Det var extra roligt att läraren Dr. Boel Fransson på "Small animal soft tissue surgery" var från Sverige.

Det var mycket intressant att se det amerikanska universitetet och hur dom lär sig saker. Mycket liknade det danska, men där var också mycket som var annorlunda. Den amerikanska kulturen var också mycket rolig att uppleva, och vi har fått många vänner som kommer hålla kontakten med. Vi gjorde även en del roliga grejer på fritiden som en weekend i Yellowstone och vår vecka spenderade vi i Seattle. Om man bestämmer sig för att åka till Pullman rekommenderar jag att man ser något annat i USA också. Pullman är en ganska liten men rolig stad.

Den svenska kirurgen Dr Boel Fransson opererar en levershunt

Dyrlægens/institutionens navn og adresse: Erik H. Stauber, PhD, Professor, Small Animal Medicine, Director, International Veterinary Student Externship Program, Washington state university, PO Box 646610 Pullman, WA 99164-6610

Land og sprog: USA, Engelska

Arbejdsområde: Externship på veterinär universitet

Opholdets længde og tidspunkt: 4 uger, 2 till 27 Aug
Indlogeringsmuligheder: Boende hos en veterinärstudent, 450\$ på måned.

Vejløende budget, overskueligt opstillet, indehol-

dende hvilke sponsorater der er søgt og modtaget samt beløbet på disse:

Flygbiljet ca 7600 dkr
boende 1200 dkr
madt ca 2000 dkr
lommepenge ca 2500 dkr

VMFs rejselegat søgt ikke modtaget.

Ansøgerens navn, adresse, e-mail og årgang. Anna Olsson, Fjellie byaväg 15, 23791 Bjärred, Sverige, annao@dsr.life.ku.dk, 5 året.

Et lærerigt externship på Washington State University

Af Christina Jung Jensen

I sommeren 2010 tilbragte jeg seks uger i Pullman på Washington State University (WSU), og jeg kan varmt anbefale andre dyrlægestuderende at tage på et externship i løbet af de sidste par år på studiet. Det kan kun gå for langsomt med at få sendt en ansøgning. Ud over at få stillet min rejselyst, har det været en lærerig oplevelse til gavn for min personlige og faglige udvikling.

Det har hidtil fungeret således, at man tager kontakt til Dr. Erik Stauber via mail. Han sender en masse information om et externship på WSU og et ansøgningsskema, som man så udfylder og sender tilbage (kan sendes pr. brev, men det nemmeste er pr. email). Inden jeg forlod WSU, fik jeg at vide, at WSU skifter kontaktperson og procedure, så jeg ved ikke hvorledes ansøgningsprocessen bliver fremover.

Jeg sendte ansøgningen, et "biographical data sheet" og anbefalinger fra tre undervisere, som jeg havde haft inde på LIFE. Efter min bekræftelse på klinikopholdet, formidlede Dr. Erik Stauber kontakt til en studerende, som jeg kunne indlogeres hos. Det er lidt forskelligt, hvordan man kan bo i Pullman. Nogle studerende bor hos undervisere fra universitetet eller familier, der bor i Pullman.

Desværre kan man ikke flyve direkte til Pullman, så det krævede 3 mellemlandinger og en rejsetid på 23 timer, inden jeg landede i Pullman. Jeg købte en indenrigsbillet mellem Seattle og Pullman. En anden mulighed er selv at køre fra Seattle, hvilket er en 5 timers kørsel. Hvis man har tid ved ankomst og undervejs, er der mange spændende ting at se i Seattle og på vej til Pullman. Washington er i det hele taget en fantastisk og seværdighedsfuld stat med mulighed for bl.a. at få mange smukke naturoplevelser.

For at tage på et externship i USA er det ikke nødvendigt at søge student visa. Det er muligt at opholde sig i USA i 90 dage uden visum. Det eneste der kræves er, at man udfylder en ESTA-registrering på nettet senest 72 timer før indrejsen.

Pullman er hovedsageligt bygget op omkring universitet og de mange studerende, så om sommeren er byen næsten tørlagt for mennesker. De fleste studerende tager væk i deres sommerferie. Jeg kan anbefale, at man lejer eller låner en cykel til at komme omkring og for at være uafhængig af offentligt transport, hvilket stort set er sat i bero om sommeren. Jeg

Kardiologipatienten, Clover, med holter-monitorering.

kontaktede den dyrlægestuderende, som jeg skulle bo hos, og fik hende til at skaffe en cykel til mig, hvilket jeg satte stor pris på. Ellers har stort set alle studerende bil, så hvis man spørger sig omkring, er det nemt at få et lift. Det skal dog nævnes, at der er en væsentlig forskel på at cykle i Pullman i forhold til København. Der skal lægges en del sved og anstrengelse, samt tid til, for at cykle Pullman pga. de lange stejle bakker, der næsten føles som bjerge. Det giver dog en god kondition, så Valby bakke er barnemad efter det.

På WSU kan man få op til 12 ugers gratis ophold, og man kan selv vælge de rotationer, man ønsker at følge. Jeg sendte en prioriteret liste med mine ønsker, men jeg endte med at lægge en anden plan, da jeg kom til WSU. Jeg havde i alt 6 uger, men jeg fortryder allerede, at jeg ikke tog al den tid, jeg kunne få. Med hensyn til hvilke rotationer man skal vælge, er det et svært valg. Alle rotationer kører 2 uger

Studerende i gang med at bruge sin egen hund som prøveklud til ultralydsscanning.

ad gangen på nær exotics og anæstesi, som forløber over hhv. 1 uge og 4 uger. Jeg ville se og opleve mest muligt i den tid, jeg var på hospitalet, så jeg tog 1 uge på kardiologi, 2 uger på intern medicin, 1 uge på anæstesi, 1 uge på neurologi og 1 uge på almen praksis, samt mange weekender og aftener tilbragte jeg på intensiv afdeling. For mig var det ikke uoverskueligt eller forvirrende at være på mange forskellige rotationer, men for andre er det måske mere lærerigt at følge de fastlagte 2 uger og skifte rotation færre gange.

Alle på WSU var venlige og tog godt imod mig. Efter kort tid kunne jeg deltage på lige fod med de amerikanske studerende, og jeg fik en masse praktisk erfaring. På mange rotationer modtog jeg også patienter alene. De amerikanske studerende kommer selvfølgelig i første række (de betaler også mange penge for klinikopholdet). Ofte fulgte jeg med en amerikansk studerende, som havde ansvaret for patienten, og hjalp til med patientpleje og papirarbejdet. Disse opgaver fylder meget i studerendes liv på WSU. Flere nætter sad de oppe og skrev patientjournal, SOAP'er osv. Jeg selv inklusiv nogle af nætterne, men jeg lærte rigtigt meget af det, så det var det hele værd.

Kardiologi bød på utallige ultralydsscanninger. Vi gennemgik en masse EKG, hjerte- og karsygdomme og røntgenbilleder af thorax, så jeg endte med at få styr på en del omkring det kardiovaskulære system. To uger på denne rotation ville dog have været på sin plads for at få det fulde udbytte.

På intern medicin havde vi så mange spændende og svære cases, at der ikke var tid til at tænke på ret meget andet end veterinærvidenskab fra morgen til sen aften. Det stiller store krav til ens viden omkring alverdens sygdomme, behandlinger og prognoser, samt ens kommunikation med ejere, hvilket bl.a. er en egenskab, som de på WSU træner eleverne i at blive bedre til. Det var to meget spændende, krævende og lærerige uger. Vi havde nogle patienter med op til 15 forskellige problemer på problemlisten, som vi skulle tage stilling til og SOAP'e. Al den

teoretiske viden, som jeg kunne hive frem fra hjernen, blev suppleret med opslag i mange tykke bøger. I anæstesi havde jeg en fantastisk uge med nogle søde og dygtige mennesker, som var med til at give mig en masse selvtillid. Det var et intensivt og lærerigt forløb. Dyrlægerne og veterinærsygeplejerskerne havde uendeligt meget overskud og tålmodighed til at guide os og gav os så meget ansvar som muligt. De har både store og små husdyr i anæstesi, så patienterne kan være alt fra en hest, der skal i MR-scanning til en hund, der skal gennemgå en pacemakeroperation.

Neurologi var en spændende rotation, hvor jeg fik repeteret en masse, som lå godt gemt bagest i hjernen. De studerende udførte selv den neurologiske undersøgelse, og jeg blev meget fortrolig med det efter at have haft det i hænderne og udført det i praksis.

Dagligdagen i almen praksis minder meget om den tilsvarende rotation på Life. Dagene kunne være fyldt med spændende patienter, der krævede mange overvejelser og diagnostiske udredelser eller mere milde problemer, der skulle udredes, såsom en svampeinfektion i et par hundeører eller en vaccination af et kuld hvalpe. Jeg fik virkelig trænet mit engelsk og min evne til at kommunikere, både skriftligt i form af hjemsendelsesinstrukser og mundtligt.

Der var selvfølgelig nogle forskelle mellem WSU og Life. På WSU fandt jeg deres aflivningsprocedure

Aurore og jeg med Moe, der har immun-medieret trombocytopeni og var indlagt på WSU i over 1 uge.

meget respektfuld og højtidelig. De havde et hyggeligt lokale med en sofa, hvor man kunne tage en stille og rolig samtale med ejeren. Patienten kunne oven i købet blive aflivet i skødet hos ejeren, hvis det var ønsket. Derefter blev der lavet et fint poteaftryk af patienten i en lerplade, hvori patientens navn blev trykt, og efter en brænding blev pladen inklusiv et personligt kort sendt hjem til ejeren, senest et par dage efter aflivningen. Det var en flot og profession-

nel måde at følge patienten helt til dørs på, og jeg tror ejerne satte stor pris på den service. En tradition på WSU, som jeg er nødt til at nævne, er "Food Friday". Hver 2. fredag, når de studerende skifter rotation, fejres det med et sammenskudsgilde, hvor studerende, samt undervisere og veterinærsygeplejersker bliver enig om et tema og medbringer mad og drikke. Det giver en god stemning og et godt sammenhold på hospitalet og må efter min mening gerne indføres på Life.

Mit ophold på WSU gav mig mange gode minder med hjem i bagagen, og det har udviklet mig, både som kommende dyrlæge men også personligt. Skulle der være spørgsmål, hjælper jeg gerne med at svare på dem.

Praktiske oplysninger

Kontaktoplysninger til Washington State University:

Kontaktperson:

Erik H. Stauber

DVM, PhD, Professor, Small Animal Medicine

Telefonnummer: (509) 335-0711

E-mail: ehs@vetmed.wsu.edu

Adresse: Department of Veterinary Clinical Sciences, Pullman, Washington 99164-6610, USA

Sprog: Engelsk

Dato for ophold: 24. juni – 18. august 2010

Budget:

Udgifter:

Flyrejse returbillet (København – Seattle – Pullman): 7000,00 kr.

Rejseforsikring og afbestillingsforsikring: 1200,00 kr.

Logi: 4000,00 kr.

Bøger og udgifter til udstyr på hospitalet: 3000,00 kr.

Leje af cykel/transport i Pullman: 1000,00 kr.

Diverse uforudsete udgifter: 2000,00 kr.

Total: 18.200,00 kr.

Legater modtaget:

Oticon-fonden: 4000,00 kr.

Det Neergaardske Legat til Veterinærvidenskabens Fremme: 7000,00 kr.

Total: 11.000,00 kr.

Jeg har endvidere ansøgt om støtte fra Rudolph Als Fondet, Otto Bruuns Fond, Frederik og Marie Beyers legat for yngre mænds og kvinders uddannelse, Ena Borchsenius' legat til fordel for veterinærstuderende, IVSA Danmark rejselegat, Dyrlæge W. Lænkholms rejselegat, Den Danske Dyrlægeforenings Fond til minde om besættelsestidens ofte blandt danske dyrlæger, Dyrlæge H. Madsen og Hustrus

legat og Professor Folmer Nielsens Mindefond.

Udarbejdet af:

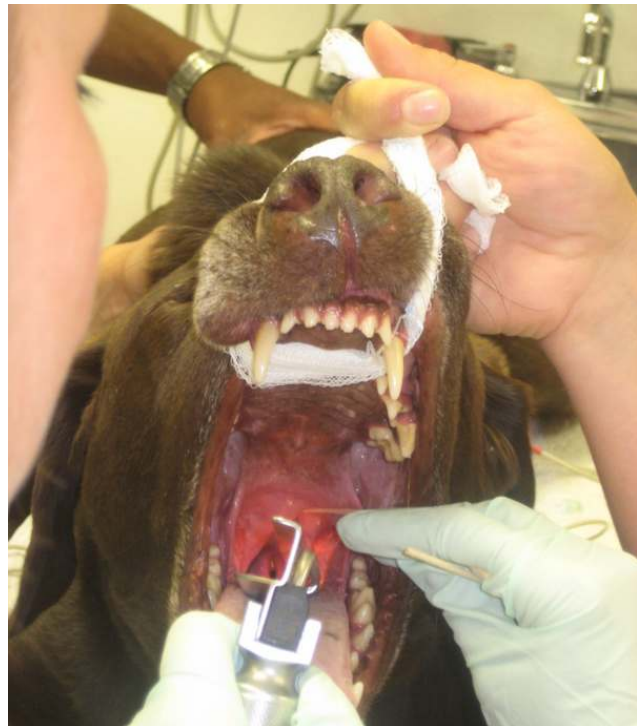
Christina Jung Jensen

Årgang 2006

Adresse: Birkholmvej 33, 1.sal, 2710 Vanløse

Telefonnummer: 25302029

E-mail: jung@dsr.life.ku.dk

En labrador med larynxparese og et rødt og irriteret svælg.

En sommer på WSUs hestehospital

Af Alexandra Nyström

Under min studietid har jeg hele tiden haft en stor rejse lyst og under mine studier på 4. år bestemte jeg mig for at jeg næste sommerferie skulle lave noget studierelevant i udlandet. Jeg læste i gamle rejserapporter for at søge inspiration og mit valg faldt på Washington State University i USA.

Mit ophold varede 6 uger fra 3. juli til 13. august 2010. Under den tiden var jeg 2 uger på Equine medicine og 4 uger på Equine Soft tissue surgery.

For at få muligheden til dette externship skrev jeg i vinters en mail til Dr. Erik Stauber der er ansvarlig for externshipen på WSU. Jeg fik hurtigt svar med de oplysninger jeg havde brug for til at lave en fuld ansøgning. Ansøgningen skal bestå af et udfyldt ansøgningsskema og et biographical data sheet der fås fra Dr. Stauber samt dit CV, et personligt ansøgningsbrev hvor du skriver hvorfor du vil deltage i et externship på WSU og 3 anbefalinger hvoraf mindst 2 skal være fra undervisere eller dyrlæge på LIFE.

Da man får svar om at man er velkommen til WSU skal rejse og logi ordnes. Dr. Stauber er meget hjælpsom og han formidler kontakter til andre studerende man kan bo hos.

Flybilletter skal bokes. Jeg fandt mine på kilroy (www.kilroy.se) men det kan anbefales at man ser på forskellige steder og forskellige dage da priserne kan variere meget. Man flyver til Seattle og derfra kan man flyve videre til Spokane (1h kørsel fra Pullman) eller Pullman direkte. Jeg valgte at tage flyet til Spokane og så tage greyhoundbussen (www.greyhound.com) derfra til Pullman, hvilket tog ca 3h. Under min rejse hjem rejste jeg direkte fra Pullman hvilket er det letteste alternativ.

Rejseforsikring købte jeg via Gouda, www.gouda-rf.se. Jeg valgte en der hedder 'Leva Utomlands' og købte for 8 uger, d.v.s. så jeg også havde til min ferie.

WSU er et smukt universitet. Der er mange forskellige rotationer at vælge imellem. De fleste studerende

Sarcomet inden det blev fjernet

fra udlandet får de rotationer de ønsker og det er muligt at ændre sine valg under sit ophold hvis man synes noget andet ser spændende ud eller hvis man får inspiration fra de amerikanske studenter. Jeg valgte at være 6 uger på hestehospitalet, men det er muligt at få op til 12 uger gratis undervisning på WSU. På både medicin og kirurgi-rotationerne havde vi både indlagte patienter og udefrakommende patienter. Arbejdstiderne i skolen varierede afhængigt af hvor mange patienter man havde, men typisk begyndte vi kl 7 med at alle patienter skulle SOAP'es og have sin medicin. Studenterne havde fuldt ansvar for sine patienter og det var deres ansvar at patienterne fik det rigtige foder og den rigtige medicin på det rette tidspunkt. Ved 8 tiden fremlagdes patienternes status for dyrlægene og de andre studenterne og efter det bestemtes en plan for dagen. Ofte skulle der udføres videre diagnostik på de indlagte patienterne, byttes bandage, evt operation eller opfølgninger med t.ex. røntgen eller ultralyd. Der kom også en jævn strøm med udefrakommende patienter under dagen. På kirurgi var det ofte halthedsundersøgelse eller MRI mens medicinske patienter kunne være f.ex. heste med øjenskader, neurologiske lidelser og EKG opfølgning med mere. Desuden har medicin en ICU afdeling der tager imod akutte tilfælde så som kolik og respirationsproblemer. Ved klienternes ankomst møder de studenterne ejer og tager anamnese samt laver en fuld klinisk undersøgelse af patienterne. Bagefter fremlægger de det for dyrlægen der fortsætter undersøgelsen inden videre plan laves.

På WSU har de studenterne også fuldt ansvar for at journalerne er rigtigt skrevet og fuldt udfyldte samt at alle prøvesvar og resultat findes at læse i journalen. Om aftenen SOAP'es patienterne og medicineres igen. Derefter skrev studenterne journaler og hjemsendelsesbrev. Dagene var ofte lange, men spændende.

De dage med mindre patienter havde vi stuegang og ofte "rounds" da man diskuterer de indlagte patienter eller kunne ønske hvad man ville snakke mere om. Det var en meget lærerig sommer og en gode måde at

Operation af sarcom på øre

øve sin engelsk på. Desuden får man en god indblik i det amerikanske system hvis man er interesseret i at evt. tage et internship og lave en residency senere. Efter mit ophold på WSU tog jeg til Californien for 2 ugers ferie hvilket var en hyggeligt afslutning på min rejse og en spændende sommer.

Kontaktoplysninger:

Dr. Erik Stauber, mail: ehs@vetmed.wsu.edu
Washington State University
PO Box 646610
Pullman, WA 99164-6610

Budget:

Flybillet (Kbh -> Spokane, L.A -> Kbh): 7048 DKK
Bus Spokane -> Pullman: 130 DKK
Rejseforsikring 8 uger: 1173 DKK
Logi 6 uger: 3105 DKK
Kost 6 uger: 1950 DKK
Total: 13406

Legater: Jeg har ikke modtaget nogen legater

Ansøger:

Alexandra Nyström Årgang: 2006
Trastvägen 6B
22731 Lund, Sverige
Mail: lexand@dsr.life.ku.dk

Clinical externship på Washington State University

Af Janne G. Lyngby & Kasper Hansen

Vi var på Washington State University i Pullman, WA, USA, fra den 1. juli til den 1. august 2010. Vi havde fået et sådan ophold varmt anbefalet af andre studerende og færdiguddannede dyrlæger, der selv har gennemført et clinical externship i mindre husdyrs sygdomme. Flyveturen gik fra København til Pullman via Seattle, hvor vi blev modtaget af Dr. Erik Stauber, der ligeledes sørgede for indlogering, og kørt hjem til den lejlighed, vi skulle fremleje. Universitet ligger ca. 5 km fra lufthavnen. Under vores ophold fik vi at vide at det ville være billigere at flyve til Spokane, men det lå til gengæld en del længere fra universitet. Lejligheden, vi fremlejede, tilhørte en tredjeårs veterinærstuderende, der var hjemme på sommerferie og lå ca. 40 minutters gang fra skolen. Vi passede hendes til tider artige katte, mens vi boede der. Vi vil nok anbefale andre at anskaffe sig en cykel, specielt hvis man er alene af sted eller er af sted i længere tid, da den offentlige transport ikke er tilstrækkelig, og byen er meget stille.

Vi måtte selv bestemme hvilke rotationer, vi ville have. De fleste rotationer forløb over 2 uger, og vi havde undervisning på lige fod med de fjerdeårsstuderende, der gik på skolen. Vi valgte henholdsvis neurologi og diagnostic imaging de to første uger. Dette valg var baseret på anbefalinger fra dyrlæger hjemmefra og fra amerikanske studerende. Under de kirurgiske rotationer får de studerende ikke lov til at lave ret meget praktisk, hvorfor vi ikke valgte nogle af dem. På neurologi modtog og udredte man patienter med neurologiske lidelser. Som udenlandsk studerende var det op til en selv, om man selv ville være hovedansvarlig for patienter, eller om man blot ville følge en amerikansk studerende. Som hovedansvarlig står man også for papirarbejdet, som kan være rimelig omfattende derovre. På diagnostic imaging arbejdede man på hospitalets røntgen- og CT-afdeling, hvor patienter fra hele hospitalet blev henvist til ved indikation. Efterhånden som de studerende blev mere erfarende i positionering, gav underviserne mere og

mere plads, hvorimod CT-scanning oftest blev foretaget af underviserne men disse var stadig gode til at inddrage studerende og forklare vigtige ting. På diagnostic imaging var man ikke ansvarlig for patienter og rotationen blev afsluttet med en lille test.

Efter de to første uger valgte vi nye rotationer, henholdsvis intern medicin og neurologi. På intern medicin modtog man patienter fra henvisende dyrlæger. Dette er en meget omfattende rotation der indbefatter en del patient behandling og journalskrivning. En typisk dag starter kl. 7 med morgenbehandlinger af indlagte patienter, rounds fra 8-9.15, nye patienter i løbet af dagen, evt. rounds fra 16-17 og dernæst aftenbehandling. De mere krævende patienter fx IM-HA og thrombocytopenier som vi havde en del af, kræver mere intens behandling og trak ofte ud til sent på aftenen. Derefter skal man skrive SOAPS som tilsvarende vores POMR, hvor man giver et resume af patientens sygdomshistorie og kliniske fund og dernæst enkeltvis oplister differentialdiagnoser for ALLE symptomer og parakliniske fund (hvilket let kunne tage den halve nat). Til gengæld er det en rotation

Weekendvagt på exotics med bl.a. slanger, påkørte skildpadder, vilde fugle med brækkede vinger og meget andet

hvor man lærer rigtig meget, får øvet sig i udtagning af blod (ofte fra v. jugularis) samt generelt øvet sig i differentialdiagnoser, hvilket er enormt lærerigt. Som udenlandsk studerende må man på intern medicin tage egne patienter ind til re-checks og ellers følge de amerikanske studerende ved nye patienter.

Alt i alt havde vi en rigtig god og lærerig tur. Vi blev rigtig godt modtaget af undervisere og studerende og vi blev inddraget i undervisning på lige fod med amerikanske studerende. Som extern student er man selv ansvarlig for hvor meget man vil inddrages og være ansvarlig for, bl.a. kunne man udover almindelige rotationer deltage på universitets ICU-afdeling om aftener og i weekender. Generelt er amerikanere meget høflige og hjælpsomme og vi blev inviteret med til mange ting uden for skolen.

Praktisk info:

WSU kræver tre anbefalinger, en motiveret ansøgning samt udfyldelse af ansøgningsskemaer, som Dr. Stauber sender når man har kontaktet ham.

Kontakt Dr. Erik Stauber (ehs@vetmed.wsu.edu) og Laura Love (llove@vetmed.wsu.edu)

Committee on International Veterinary Student Externships

Att: Dr. Erik Stauber
Department of Veterinary Clinical Sciences
Washington State University
Pullman, WA 99164-6610

Budget pr. person:

Flybilletter: 8500kr

Bolig: 250 dollars = ca. 1500kr

Forsikring, sponseret af Intervet: 0 kr

I alt: 10000kr

Kontakt:

Janne Graarup Lyngby, årg. 2006
Norsvej 9, 3.th
1916 Frederiksberg C
tlf: 20 24 22 84
mail: jannegl@dsr.life.ku.dk

Kasper Hansen, årg. 2005
Norsvej 9, 3.th
1916 Frederiksberg C
tlf: 28 25 05 67
mail: kasperh@dsr.life.ku.dk

Monument ude foran WSU Vet Teaching hospital

Neurologi og onkologi på UC Davis

Af Bodil Cathrine Koch

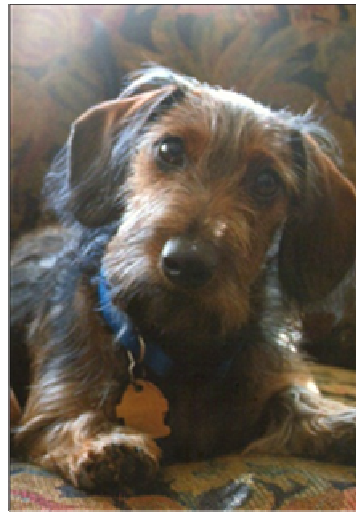
Jeg er endnu én som har haft gavn af LIFE's aftale med University of California, Davis. Fra den 26. juli til den 23. august 2010 tilbragte jeg min tid med neurologi og onkologi på William R. Pritchard Veterinary Medical Teaching Hospital (VMTH).

Jeg besluttede mig for at jeg ville tage til UC Davis tidligt i september 2009, og efter rejseaften stod det helt klart at det var det jeg ville bruge min næste sommer på. Jeg sendte derefter en mail til Judy Wall (jawall@ucdavis.edu) som er studenter koordinator og spurgte om hvad hun skulle bruge til en ansøgning. Nogle uger senere fik jeg svar og jeg fik at vide at jeg skulle sende mit CV, en anbefaling fra en af mine undervisere og et "letter of intent", som er lidt som en motivation for hvorfor lige jeg skulle blive valgt. Sammen med mailen var der også vedhæftet en beskrivelse over de forskellige rotationer som de kunne tilbyde. Man blev her bedt om at vælge de rotationer som man kunne tænke sig, og derefter lave en prioriteringsliste. Man skulle også skrive hvor mange rotationer man ville have (jeg mener at det er gratis for LIFE studerende de fire første uger, men at man derefter skal betale). CV, anbefaling, motivation og prioriteringsliste skulle derefter sendes tilbage allerede i december. Da ansøgningen endelig var sendt var det bare at vente, og ventetiden viste sig at være lang. Svaret på ansøgningen kom først i slutningen af april, men det viste sig at jeg havde været så heldig at komme ind. Jeg var faktisk også så heldig at få mine førstevalg, nemlig to uger på neurologi og to uger på onkologi.

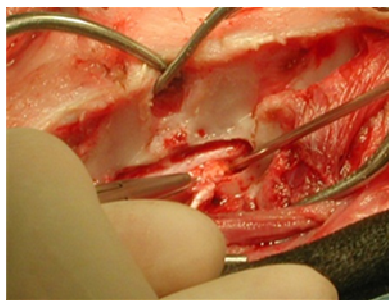
Efter det endelige svar gik tingene stærkt. Der var jo kun tre måneder til jeg faktisk skulle af sted! Flybilletter skulle bestilles, vacciner skulle tages og jeg skulle også skaffe en rejseforsikring. Davis kræver at man er vaccineret mod rabies når man skal arbejde på hospitalet. Jeg anbefaler at man starter med vaccinerne i god tid da dette i hvert fald tager en måned om man ikke har taget vaccinen før.

Jeg fik også tilsendt en liste med indlogeringsmuligheder. Her averterede studerende og ansatte om værelser til udleje over sommeren. Mulighederne var mange! Jeg kunne leje et værelse i et lille hus hvor der boede tre dyrlægestuderende. Huset lå ca. 5 km fra hospitalet, en god cykelafstand. Jeg lånte en cykel hvor jeg boede. Judy Wall sendte også information angående udstyr man skulle have med og hvad slags tøj man skulle have på. I mailen lyder tøjkravet meget strikt, men så længe man overholder, at der ikke skal bruges jeans og strop bluser så er det godt nok. Man skal desuden huske sin kittel som skal være på til alle tider. I nogle rotationer må man også godt bruge scrubs. Studenterne dernede bruger lyseblå, dette var noget jeg kunne låne fra hospitalet til min neurologi rotation.

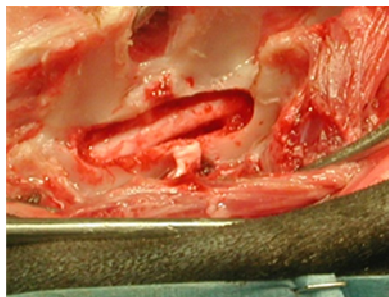
Den 22. juli 2010 var der afrejse fra Oslo til Sacramento. Til information tror jeg at det som regel er billigere at tage til San Francisco, men jeg var heldig at finde billetter for samme pris til Sacramento. Jeg var meget nervøs før jeg tog af sted, det viser sig nemlig at man egentlig skal have et visum for at komme ind i USA for at arbejde på hospitalet. Jeg havde dog gjort som så mange andre før mig, nemlig satset på at komme ind gennem Visa Waiver Programmet. Det gik heldigvis fint. Man skal dog passe på og sige at man kun skal besøge universitetet, hvis man bliver spurgt idet man går igennem paskontrol.

Min første patient Gunther som blev diagnosticeret med type 1 disc disease mellem L2 og L3.

Gunthers operation: Disk materiale og blod trykker på rygmærven.

Disk materiale fjernet.

Mandag 26. august var min første dag på hospitalet, og jeg skulle starte med neurologi. Lidt nervøs var jeg selvom dette var min første prioritet, hvordan skulle det nu gå med navnene på alle disse nerver? Det viste sig heldigvis at gå rigtig godt, man kan faktisk mere end det man tror! Desuden er underviserne meget søde og ekstremt dygtige, det gælder også de studerende. Det viste sig også at man ikke havde tid til at spekulere over det man ikke kunne. På neurologi var patient flowet stort og dagene lange. Her var det i gang med egne patienter fra dag 1.

En normal dag forløb nogenlunde således:

Kl. 06.30 mødte man ind for at behandle sine indlagte patienter, de skulle fodres, ud på luftetur (hvis de nu kunne gå), mediciner skulle gives, venekateter tjekkes osv. Dernæst skulle alle ejere ringes med en update. Hvis man ikke selv havde patienter (dog meget sjældent), mødte man alligevel tidligt op for at hjælpe de andre med deres patienter.

Kl. 09.00 var der tid for rounds (stuegang). Her opdaterede man hinanden om status på de indlagte patienter og man gennemgik også et emne. Nogle gange fik man emnet at vide dagen før sådan at man kunne nå at få lidt teori frisket op, mens man andre gange bare måtte hoppe i det. Alle skulle nemlig deltage.

Efter rounds var det klart for at tage imod nye patienter. Det foregik ligesom herhjemme. Man vejede dyret, optog anamnese og lavede en klinisk undersøgelse. Derefter præsenterede man casen for dyrlægen. Man gik så sammen ind og lavede den neurologiske undersøgelse. Derefter ville dyrlægen have en liste differentialdiagnoser og lagt en plan for hvilke diagnostiske undersøgelser man ville lave. Hvis man ikke havde en ny patient en dag tog man hånd om de "gamle" patienter, som

f. eks. skulle til undersøgelser som ultralyd, røntgen eller MRI. Generelt var det sådan at man fulgte sine patienter fra de kom ind, gennem diagnostik og evt. kirurgi, til de blev udskrevet. Undervejs havde man ansvaret for at undersøge og behandle dyrene, og ringe den refererende dyrlæge angående dyrets status. Ca. kl. 17.00 var der igen rounds og kl. 19.00 skulle man foretage aften behandlinger. Tilslut var det tid til at få samlet op på journalerne, læse op på næste dags cases og læse til rounds.

Weekenderne tilbragte man også på hospitalet, da man havde patienter indlagt over længere perioder. Desuden var man mindst en gang per uge "on call" om natten. Neurologi var en rigtig spændende rotation. Man fik god træning i at afgøre om problemet var neurologisk og derefter lokalisere problemet. Jeg synes også at man efterhånden blev dygtigere i at læse røntgen billeder, myelogrammer og MRI scanninger. Selvom det var lange dage var det sjovt, og der var altid kage hvis blodsukkeret nu skulle blive for lavt ☺

Onkologi rotationen havde lidt mere regulerede arbejdsdage som varede fra 08.00 om morgenen til ca. 17-18 om eftermiddagen. Dagene foregik nogenlunde

på samme måde som på neurologi, med rounds to gange om dagen og modtagelse af nye patienter. Forskellen var at man på onkologi næsten ikke havde nogen indlagte patienter. Grunden er at dyrene skal få tilbringe så meget tid som mulig derhjemme, når de nu måske ikke har så lang tid tilbage.

Jeg havde en forventning om to rimelig depressive uger med mange aflivninger før jeg startede onkologi, men dette var slet ikke tilfældet. På rotationen var humøret højt og mange patienter var faktisk i remission efter sin behandling. Jeg så knapt "synligt syge" patienter, selvom det meste af dagen bestod af kemo-behandlinger og stråleterapi. Onkologi var en rigtig sjov og lærerig rotation. Her fik man et større indblik i de forskellige typer af cancer og prognoser for de forskellige, man fik træning i cytologi og man fik også lov at være med til at give kemobehandlinger og planlægge stråleterapi.

Jeg havde fire fantastiske uger på UC Davis og jeg kan varmt anbefale at tage dertil. Jeg vil meget gerne være behjælpelig med at svare på spørgsmål.

Nyttig oplysning:

Til information er systemet nu gjort sådan at man skal søge om en plads via KU net. Man kan altså ikke længere sende en mail til Judy Wall. Ansøgningsfristen er den 15. september 2010 hvis man vil af sted sommeren 2011.

Institutionens navn og adresse:

William R. Pritchard Veterinary Medical Teaching Hospital
One Shields Avenue, Davis
CA 95616, USA.

Land, sprog, arbejdsområde, opholdets længde og

tidspunkt: USA. Engelsk. Neurologi og onkologi. 4 uger, fra den 26. juli 2010 til den 23. august 2010.

Budget:

Flyrejse (Oslo-Sacramento)	6490	DKK
Transport frem og tilbage fra flypladsen	200	DKK
Logi	2950	DKK
Kost (ca. 1000 DKK i ugen)	4000	DKK
Rejseforsikring (Tryg)	700	DKK
Vacciner (rabies og stivkrampe/difteri)	1900	DKK
Bøger	1200	DKK
I alt	17440	DKK

Legater:

Søgt: Ena Borchsenius' Legatog Det Neergaardske Legat.

Modtaget: Det Neergaardske Legat, 7000 DKK.

Ansøger:

Bodil Cathrine Koch (årgang 2006)
Jernbane Alle 3, 4. th., 2720 Vanløse.
E-mail: bodilck@dsr.life.ku.dk

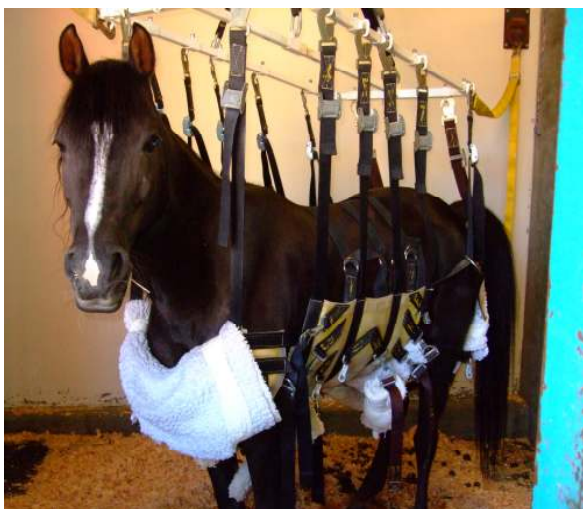
Alternativ Modul 2 på UC Davis' Equine Clinics

Af Annemette Larsen og Tina Henriksen

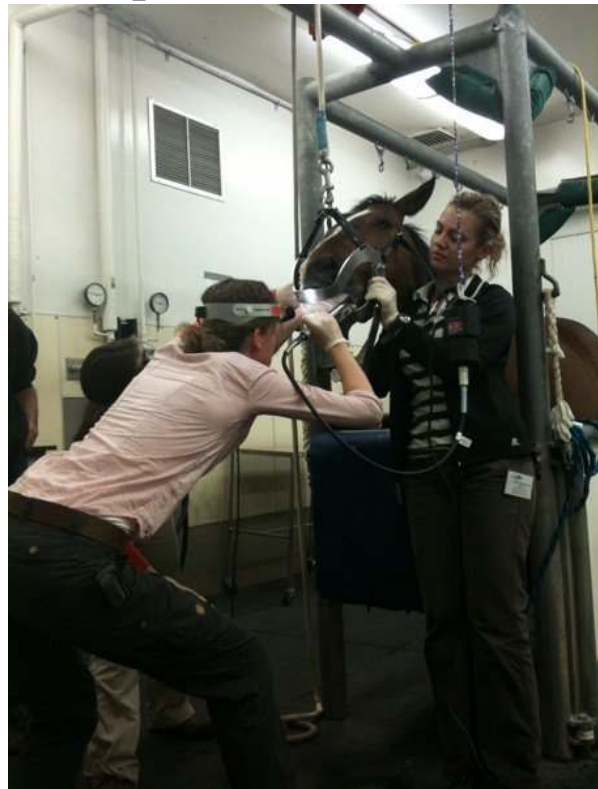
Fra 4. februar til 3. maj 2010 deltog vi i 4 kliniske equine rotationer på University of California, Davis, School of Veterinary Medicine. Rotationerne havde vi specifikt ansøgt om hjemmefra og vi blev heldigvis tildelt dem alle. Det drejede sig om Lameness & Surgery, Radiology, Field Service samt Equine Medicine som var opdelt i ICU og almen medicin. Vi er begge optaget på produktionsdyrs differentieringen og valgte derfor at lave et alternativt Modul 2. Selvom UC Davis er et af KU's partneruniversiteter kunne KU ikke arrangere opholdet for os, da vi så skulle have været tidligere ude. Derfor skal man søge om lov til Alternativ Modul 2 hos Studienævnet, der så afgør om det alternative er relevant. Vi tog også selv kontakt til UC Davis og søgte om optagelse på de ønskede rotationer. En af de store ulemper ved at arrangere denne tur selv, er at man selv skal betale for opholdet på skolen. Hvis opholdet i forvejen er blevet godkendt af Studienævnet vil KU betale for det. Men man modtager ikke pengene med det samme og skal derfor selv lægge ud. Vores ophold var overstået 3. maj 2010, men trods mange e-mails og telefonopkald har vi endnu ikke modtaget pengene.

Fredag inden vi skulle starte vores rotationer om mandagen, var der en kort rundvisning på hospitalet. Mandag morgen blev vi kastet ud i arbejdet på vores første rotation. Vi havde de samme rotationer, på forskellige tidspunkter, men startede begge på hver sit hold med Lameness & Surgery. Det foregår på sådan en måde at de studerende deler dagens patienter imellem sig og står klar til at modtage dem når de ankommer. Så laver man en klinisk undersøgelse og optager anamnese, hvorefter man fortæller sin "Resident" hvad man har fundet.

Når man har indlagte patienter, står man for alle behandlinger og fodringer. Der er klinikpersonale,

Salaam i slynge efter operation

Tandrasp

der altid er villig til at give en hånd med, hvis der er brug for det. Der er stuegang 2 gange dagligt, første gang kl. 8 og anden gang kl. 20. Morgenbehandlingerne skal være overstået inden stuegang kl.8, så det ender ofte med at være nogle lange, men lærerige dage på klinikken. Til operationerne er det den studerende der er ansvarlig for den pågældende patient, der får lov at "Scrub in" og deltage i operationen. Men får det meste får man ikke lov at lave andet end at række kirurgerne de instrumenter de behøver.

På Radiologi rotationen er dagene på klinikken lidt kortere. Man møder kl. 8 og så tager man de røntgenbilleder, der bliver bestilt i løbet af dagen og gennemgår dem. Det er utroligt lærerigt, især da man ikke er mere end max. 2 studerende på denne rotation, så det føles nærmest som om man modtager privat undervisning.

Field Service er en rotation som det næsten er synd ikke at have med når man nu alligevel er derovre. Her kører man ud i enorme praksisbiler og laver alt fra tandrasp til halthedsdiagnostik. Der skal altid være én studerende på vagt døgnet rundt, også i weekender, så det fordeler man mellem sig. Hvis der så kommer opkald ind udenfor normal åbningstid, bliver man ringet op og så skal man hurtigst muligt stille på skolen, så man kan køre af sted.

Undersøgelse af Alpaka med arytmi

På Medicin rotationen foregår det lidt som på Lameness & Surgery, hvor man modtager og undersøger sin patient. Her har man også ofte indlagte patienter, der skal behandles og diskuteres til stuegang. Én gang ugentlig er der desuden "tanddag", hvor tandpatienter kommer ind på klinikken og bliver undersøgt og behandlet.

Fra Studievejlederen på UC Davis, Judy Wall, fik vi en "Housing List", så vi kunne søge bolig inden vi tog derover. Denne Housing List indeholder annoncer fra folk, mest studerende, der lejer et værelse ud. Udover det kan man gå ind på <http://sacramento.craigslist.org/hhh> og søge bolig. Priserne ligger generelt mellem \$6-700 i måneden for et

møbleret værelse. Men mange lejer også ud på ugebasis.

Den nærmeste lufthavn ligger i Sacramento og derfra kører der en bus direkte til Davis. Bussen koster \$ 2 og varer ca. 1 time. San Francisco ligger lidt længere fra Davis, men det er til gengæld billigere at flyve dertil. Herfra kan man tage toget til Davis.

Togtider kan ses på <http://www.amtrak.com/>. Det koster \$ 48 og varer 2 timer.

Budget. Budgettet er enslydende for både Tina og Annemette

Flybillet:	4179 kr.
Visum:	850 kr.
Logi:	7682 kr.
Cykel:	632 kr.
Mad:	3500 kr.
Bøger:	2000 kr.
Tøj + udstyr:	581 kr.
I alt:	19424 kr.

Begge har søgt og modtaget sponsorat:

KU's internationaliseringsstipendium: 8000 kr.

Annemette Øhlenschläger Larsen

Frederikssundsvej 34,5

2400 København NV

alarsen@dsr.life.ku.dk, Årgang 2005.

Tina Henriksen

Hulgårdsvej 76, 3

2400 København NV

t.h@dsr.life.ku.dk, Årgang 2005

Klinikophold på UC Davis

Af Malin Maria Oscarson

Jeg har i perioden 6/ 7 til 2/8 deltaget i "clinical rotations" i hestmedicin samt hestkirurgi ved U.C. Davis, Californien, USA.

Bolig fik jeg og en veninde fra Danmark (også veterinærstuderende) arrangeret via Judy Wall, der er kontaktperson for de studerende der er på besøg på hospitalet. Når vi var blevet accepterede til rotationerne fik vi tilsendt en liste med forslag på bolig. Da vi var langsomme med at få ordnet dette, kontaktede vi de fleste på listen og der var kun et hvor der stadig var plads og vi kunne bo begge to. Vi fik så et værelse hjemme hos et australsk dyrlægerpar (en dermatolog og en hestekirurg). Vi havde 30 min på cykel til hospitalet, men et udmærket sted at bo med hver sit værelse med skrivebord og den største seng.

Vores vært par var to meget hyggelige mennesker med en god portion humor og vi kom ud på diverse aktiviteter sammen med dem. Hvis man ikke får ordnet bolig via hospitalet og Judy Wall kan man selvfølgelig selv søge om at fx. bo sammen med nogle andre studerende (Davis er en stor student by). For-

delen med at lave det på den måde vi gjorde er at man nok kan regne med at blive tilfreds med den bolig man får.

Så til rotationerne. Jeg startede ud med to uger hestemedicin. Det var to meget givende uger hvor der var mange patienter og hvor det hele tiden sket ting. Man går med som en af U.C. Davis egne veterinærstuderende og er selv ansvarlig for at optage anamnese, undersøge patienten, præsentere for dyrlægen og sammen med dyrlægen gennemføre videre udredninger og behandlinger. Endvidere er man ansvarlig for at udfylde journalen. Hvis patienten bliver indlagt er man ansvarlig for behandlinger samt kliniske undersøgelser under deres tid på hospitalet (personalet laver dog nattebehandlinger). Rutinerne indbefatter også rounds hvor man præsenterer sine patienter. Udover udredninger og behandlinger af patienter havde vi også gennemgange hvor vi, sammen med dyrlægerne, gennemgik forskellige temaer (en dag hvor vi havde haft en hest med luftvejslidelse kunde de fx være gennemgang af luftvejslidelser osv.).

Jeg fik meget ud af denne rotation. Jeg fik set mange

Horsemanship clinic med en ”known from TV”-cowboy. Efter at vi (et par andre veterinærstuderende og mig) behandlet to af hans heste på hospitalet, blev vi inviteret til en af hans clinics. Her er det en tre år gammel quaterhorse der får acceptere disse moderne cowboy-metoder.

cases og deltage i mange spændende medicinske diskussioner. Det fantastiske med så stort et hospital, er også det at der altid findes specialister at tilkalde. Intern medicin servicen havde derfor et stort samarbejde med kirurgerne, onkologerne, ophthalmologerne, dermatologerne osv. Min største beholdning er nok den al den inspiration jeg fik af at følge dyrlægerne i sit arbejde. De er meget opdaterede, dygtige og professionelle i sit arbejde og dette er kombineret med en imponerende evne at møde og håndtere klienter.

Mine to uger på kirurgi var ikke helt så fantastiske. Det var stadig nogen gode uger og jeg fik helt sikkert noget ud af tiden, men pga. få patienter samt ændringer i hvem der var ansvarlig for rotationer, blev det hele noget tilfældigt og ikke helt så givende som min tid på intern medicin. Der skal dog siges at der blev gjort en indsats for at vi studerende skulle få noget ud af tiden, men som alle steder er der svært når der ikke er så mange patienter.

Afslutningsvis kan jeg fortælle at Davis er en lille by der under studieåret, hvor byen er fuld af studerende, helt sikkert er et sjovt sted. Sommeren er der dog temmelig stille, hvilket kombineret med at der var tæt på 40 grader varmt meget tiden jeg var der, lagde byen i et slags koma.

Byens placering er dog rigtig god da man har både

kysten med San Francisco, samt bjergene i Sierra Nevada, indenfor et par timer i bil eller tog.

Jeg er glad for mit ophold på U.C. Davis Veterinary Medical Teaching Hospital og håber på at have muligheden at tage tilbage på et tidspunkt (eller flere). Det er en plads hvor der findes en stor mængde viden samlet og hvor man kan blive meget inspireret i sin videre karriere som dyrlæger.

Ansøger:

Malin Maria Oscarson Årgang. -06

J.M. Thieles vej 9, 4.3.

1961 Frederiksberg C

oscarson@dsr.life.ku.dk

Uddannelsesstedets adresse:

U.C. Davis Veterinary Medical Teaching Hospital

One Shields Avenue

Davis, CA, 95616-8747, USA

Land og sprog: USA, Engelsk

Vejledende budget:

Rejse: 6500kr (København-Sacramento+ San Francisco-København)

Boende: 600\$ (ca. 3500kr)

Ophold i Davis (mad osv.): 1500kr

Vaccinationer: 2000kr

Obs. Din budget kan let blive forstyrret af den attraktive ”Veterinary Book Shop” der findes på hospitalets område.

Dyrlæge W. Lænkeholms rejselegat er søgt men ikke modtaget.

En patient på VMTH der har været gennem en nuclear scanning.

Svine tur til USA og Canada

Af Rasmus Lennart Hansen og Jesper Arnö

Vi er begge to dyrlægestuderende på 5. år og i juli fik vi mulighed at tage på studierejse til USA for at køre med svinedyrlæger og se svineproduktion i flere forskellige stater. Turen afsluttedes i Vancouver, Canada, hvor vi deltog i IPVS-kongres (International Pig Veterinarian Society).

Vi tog til USA den 4. juli, og landede i Chicago efter at have fløjet hele dagen.

Efter en nat på hostel tog vi toget til Rensselaer, Indiana hvor vi mødtes med dr. Tom Gillespie, der driver Rensselaer Swine Services (Rensselaer Swine Services 210 East Wood Road Rensselaer, IN. 47978). Vi boede hos Tom og hans familie i 5 dage, hvor vi var ude og se på forskellige svinefarme fra tidlig morgen til eftermiddag. Aftenerne brugte vi på at hygge sammen med familien og på at se området omkring den lille by.

De to sidste dage i Rensselaer var vi med til at afprøve en ny influensevaccine i samarbejde med medicinalfirmaet Novartis. Fredag kørte vi videre hen til South Dakota, med en overnatning i Ames, Iowa, hvor vi mødtes med et par amerikanske dyrlægestuderende. Efter en fridag i Sioux Falls, South Dakota, blev vi mandag morgen hentet af en rådgiver fra Pipestone Veterinary Clinic (1300 S Highway 75 Pipestone, MN. 56164), hvorefter vi tog med ham på besætningsbesøg. Han fungerede som "supervisor" på flere farme så vi fik mulighed at se et par farme gennem hans øjne, hvilket var meget givende efter knap en uge sammen med en dyrlæge. Pipestone er en af de største stordyrsklinikker i USA med 13 dyrlæger ansat, dog har de også en smådyrveterinær på klinikken og mindst ligeså mange rådgivere og anden personale. Vi boede på hotel i byen i 3 dage og hver morgen blev vi hentet af en dyrlæge og fulgte ham/hende hele dagen.

Sen onsdag aften kørte vi til St. Peter, Minnesota for at tilbringe en dag med en nyuddannet dyrlæge fra Swine Vet Center (1608 S. Minnesota Ave. P.O. Box 269, St. Peter MN. 56082).

Efter en fridag i Minneapolis, Minnesota, fløj vi til

Vancouver, Canada.

Søndag morgen mødtes med de danske repræsentanter fra Boehringer Ingelheim og tog sammen ud til kongressens fælles løbetur. Herefter var der indregistrering og velkomstreception. Mandag startede selve kongressen og de næste tre dage stod den på foredrag og præsentationer om svineproduktion, sygdomme og velfærd med mere. Efter en lang flyvetur over Chicago landede vi så igen i Danmark torsdag den 22. juli.

Turen var meget givende og gav os stof til eftertanke. Vi fik set produktion i mange niveauer og kunne perspektivere dette til danske forhold. Vi deltog i alt fra økonomi og strategi møder til rutine rådgivning i store svinehold, samt afprøvning af nye vacciner. Vi fik her et indblik i en svinedyrlæges arbejde og oplevet hvor stor variation der kan være fra besætningsbesætning og klinikkerne imellem.

Rejsende:

Rasmus Lennart Hansen VMK10001,
C. F. Richs Vej 102, 3. th, 2000, Frb.

Rasmusl@dsr.life.ku.dk

Jesper Arnö VMK09035,
Frederiksgårds allé 16a, 3. tv, 2720, Vanløse.

Jespera@dsr.life.ku.dk

Studierejse 4. - 21. Juli 2010

Budget

Budgettet er estimeret efter vores samlede udgifter. "Lomme penge" er ikke medregnet i budgettet.

Flybilletter og kongres (inkl. hotel) - betalt af Boehringer Ingelheim

Anden transport i USA og Canada - 1500 kr pr. mand.

Kost og logi - 3500 kr. pr. mand.

Diverse - 800 kr pr. mand.

Vi har ansøgt om Lergaard-legatet, men ikke fået noget svar.

Smådyrsrotationer på Davis

Af Rikke Nyeman Hansen og Lisbeth Steenberg Larsen

Sidste efterår besluttede vi os for at bruge noget af sommeren 2010 på noget veterinærfagligt. Vi havde hørt meget godt om UC Davis fra ældre studerende, og havde desuden fået indtryk af, at Davis er blandt de bedste veterinære universiteter i verden. Vi valgte derfor som mange andre, at drage nytte af LIFE's udvekslingsaftale med UC Davis. Af forskellige årsager havde vi kun mulighed for at være der i to uger, der er det kortest mulige ophold.

I oktober henvendte vi os første gang til Judy Wall (VMTH Student Affairs Coordinator) for at søge om optagelse. Reglerne er siden blevet ændret – der skal nu søges igennem Sekretariat for Internationalisering. Vi fik først svar om optagelse i april. Ønsker man mere tid til at forberede sin rejse, bl.a. til at købe billigere flybilletter, kan man med fordel ansøge Washington State University, da nogle af vores medstuderende allerede i februar fik svar herfra.

Vi havde et ønske om komme på Small Animal Medicine sammen, men grundet begrænset antal pladser var det kun muligt for én af os at deltage i denne rotation. Judy tilbød andre muligheder både på smådyr og heste, og vi valgte at trække lod om, hvem der skulle på Intern Medicine.

Så snart vi havde fået at vide, hvornår vi kunne komme af sted, undersøgte vi priser på flybilletter

(www.momondo.com). Det er billigere at flyve til San Francisco (SF) end til Sacramento, og SF er desuden en sjov og spændende by, der bare skal opleves. Det er nemt og relativt billigt at komme derfra til Davis med tog (\$48 t/r, www.amtrakcalifornia.com). Først i juni fik vi tilsendt en liste over mulige private indkvarteringsmuligheder i Davis. Der var mange at vælge imellem, så vi valgte ud fra bl.a. cykelafstand (max. 20 min. fra hospitalet) og pris. Vi endte med at bo hos en 4.års studerende og hendes mand. De var søde at komme og hente os på stationen, og derefter vise os vej til hospitalet og down town. Vi kunne låne en cykel af dem, og havde derudover købt en anden hjemmefra. Det er forholdsvis dyrt at leje en cykel - oftest kan det betale sig at købe en, hvis man skal være der i længere tid (<http://sacramento.craigslist.org/>).

Det er vigtigt at komme i gang i god tid med rabies-vaccination, da det tager en måneds tid. Der kræves bevis for denne samt forsikring – Davis har en ansvarsforsikring, men man skal selv sørge for ulykkesforsikring (vær opmærksom på, at det ikke er nok med en almindelig rejseforsikring).

Vi havde fået at vide, vi skulle bære kittel på hospitalet, og gik ud fra at vi skulle bære hvidt kliniktøj indenunder, men nej – amerikanske studerende og dyrlæger har helt almindeligt tøj på under kitlen (dog ikke jeans, og fyre skal bære skjorte og slips). Der må have været en del andre danskere, der tidligere har gjort som os, da vi blev genkendt som netop dan-

Luke, der havde nogle meget mærkelige læsioner. Han er i behandling for at have ”zinc-responsive dermatosis”.

skere pga. vores hvide tøj. Andre rotationer (f.eks. neurologi) kræver dog særlig klinikktøj, men det kan lånes af skolen. Slutteligt vil vi begge klart anbefale at tage mere end to uger!

Rikke på dermatologi

Da jeg tabte lodtrækningen, skulle jeg beslutte mig for, hvilken rotation jeg så ville deltage i. Indenfor smådyrsområdet kunne jeg vælge imellem dermatologi, onkologi og neurologi. Jeg besluttede mig for dermatologi, da jeg var overbevist om, at det vil gavne mig i mit fremtidige liv som praktiserende dyrlæge, hvor hudpatienter er hyppige. Det skulle vise sig at være et godt valg.

Dermatologi er en relativ rolig rotation. Man møder senest kl. 8.15, da konsultationerne er i tidsrummet kl. 8.30-14. Der er afsat 45 min. per konsultation, og det foregår således, at den ansvarlige studerende optager anamnese og laver klinisk undersøgelse, mens andre studerende kigger med – dagens patienter fordeles dagen i forvejen med 1-2 patienter per studerende. Herefter fremlægges anamnese, kliniske fund, differentialdiagnoser samt en evt. plan for dyrlægerne.

Den første uge havde vi ca. seks patienter om dagen (her kunne man næsten nå at se dem alle), og den anden uge havde vi ca. tolv plus de interne konsultationer.

Efter konsultationerne kan der være interne konsultationer med patienter, der er indlagt i andre services, eller der kan foretages indgreb under anæstesi, f.eks. biopsitagning og intradermal allergitest. Kl. 15 er der en times "rounds" (med mindre der stadig er patienter), hvor dagens patienter og relevante emner gennemgås. Dyrlægerne anbefaler at blive på hospitalet til kl. 17, da der indtil da kan komme interne konsultationer – evt. ventetid kan bruges på at skrive journaler. Jeg havde typisk fri kl. 17, dog tidligere om onsdagen.

Da der ikke var så travlt den første uge, fik jeg lov til at starte stille ud og følge de andre studerende de første par dage. Det var rart, da der er rigtig mange ting at komme ind i – sproget, hospitalets procedurer, andre navne på medikamenter og en anden måde at skrive journal på. Dyrlægerne og de amerikanske studerende var dog utroligt hjælpsomme og søde. Fordelen ved dermatologi er, at man ser rigtig mange patienter og læsioner, da man ikke kun ser sine egne, men også går med ind til andre patienter, hvis der er tid til det. Mine patienter bestod af rechecks og allergier, og jeg har nu rigtig godt styr på, hvordan man griber en allergipatient an. Herudover så jeg patienter med pemphigus foliaceus, perianale fistler og "Canine symmetrical lupoid onychodystrophy", jeg fik lov til at lave to biopsier, og jeg var desuden med til to intradermale allergitests.

Jeg har virkelig lært meget på denne rotation og fået et godt værktøj til at gribe hudpatienter an.

Intradermal allergitest med tydelig reaktion på flere allergener.

Lisbeth på intern medicin

Min første dag startede med rundvisning på det store hospital, inden jeg var med til "rounds" – et slags møde for de otte studerende og fire dyrlæger på min afdeling. Her præsenteres interessante patientforløb af den ansvarlige studerende, og der inddrages bl.a. analyse af blodprøvesvar og røntgenbilleder. Der gennemgås desuden forskellige relevante teoretiske emner, og man er som studerende meget aktiv. Rounds afholdes to gange dagligt, typisk kl. 8-9 og kl. 17-18. Konsultationerne foregår i princippet som på Hospital for Mindre Husdyr, dvs. at den studerende optager anamnese og foretager en klinisk undersøgelse, hvorefter det præsenteres for den ansvarlige dyrlæge. Sammen finder den studerende og dyrlægen ud af det videre forløb for patienten.

Hospitalet er lige så professionelt som et human, og sammen med det store antal patienter gør det, at de studerende får set meget forskelligt. I det hele taget blev jeg imponeret over, hvor erfarne de amerikanske studerende er, både i forhold til det teoretiske og det praktiske. De tildeles et stort ansvar, og der forventes til gengæld meget af dem. Således byder en dag på mindst 10 timer på klinikken. Den studerende har det fulde ansvar for egne indlagte patienter – der skal ringes 1-2 gange om dagen til ejeren for at opdatere om patientens status, patienten skal være medicineret, luftet m.v. inden rounds kl. 8 og efter rounds kl. 18, og skulle patienten være indlagt weekenden over har den studerende naturligvis ansvaret. Herudover kommer "weekend pick ups", hvor de studerende kan tilkaldes, hvis akutte patienter kommer ind på hospitalet og "999-calls" – en service, hvor studerende svarer på veterinærfaglige spørgsmål fra lægmand.

Maya, 1 årig labradoodle, mistænkt for at have Sebaceous adenitis.

Oven i dette kommer naturligvis journalskrivning og ikke mindst de daglige konsultationer. Det er en utrolig travl og lærerig rotation med rig mulighed for at blive udfordret. Jeg har bl.a. set megaesophagus, udredning og behandling af brachycephalt syndrom, insulom, kontrol af diabetes-patienter samt flere tilfælde af Cushings og Addisons. Jeg vil ikke anbefale rotationen, hvis ikke man føler sig meget sikker i bl.a. den kliniske undersøgelse eller i engelsk. For mig var udfordringen i overkanten, og jeg endte med at følge med de amerikanske studerende rundt det meste af tiden, fordi jeg ikke følte mig kvalificeret nok de gange, jeg forsøgte mig med egne patienter. På trods af dette er jeg stadig glad for, at jeg valgte rotationen. Det har været utroligt spændende at se, hvor professionelt både dyrehospital og undervisning kan fungere.

Praktisk info

Institutionens navn og adresse:
William R. Pritchard Veterinary Medical Teaching
Hospital
One Shields Avenue, Davis
California, 95616-8747

Land og sprog: Californien, USA; engelsk.
Opholdets varighed: 16.-30. august 2010

Rikke Nyeman Hansen

Flensborggade 32, 2. th.
1669 København V

E-mail: nyeman@dsr.life.ku.dk
Årgang: '06

Regnskab, Rikke*:

Fly (CPH – San Francisco t/r) 6.326 kr.
Tog (San Francisco – Davis) 286 kr.

Vaccination	1.701 kr.
Forsikring	(Intervet)
Logi	1.190 kr.
Kost	620 kr.
Bøger	1.690 kr.
Samlede omkostninger	11.813 kr.

Ej medtaget udgifter til at spise ude m.v.
* anvendt kurs ved beregning: \$100 = 595 kr

Lisbeth Steenberg Larsen

Egeskov 50
4360 Kr. Eskilstrup.

E-mail: listla@dsr.life.ku.dk
Årgang: '06

Regnskab, Lisbeth*:

Fly (CPH – San Francisco t/r)	6.143 kr.
Tog (San Francisco – Davis)	286 kr.
Vaccination	1.785 kr.
Forsikring	(Intervet)
Logi	1.190 kr.
Kost	620 kr.
Bøger	1.690 kr.
Samlede omkostninger	11.704 kr.

Ej medtaget udgifter til at spise ude m.v.
* anvendt kurs ved beregning: \$100 = 595 kr

Legater:

Søgt: Hørsholm Rotary Klub's Nordiske Fond, Ebba Celinder's Legat, Albert Gade og Hustrus Legat, Det Neergaardske legat, Ena Borchsenius' legat, Oticon Fonden, William og Thea Boysens Legat, Lions Club Aabenraa, Intervet, Dyrlæge Niels Ockens og Hustru Petra Kahls Fond, Efterslægtfonden, Grosserer Wilhelm Rackwitzs Legat, IVSA Danmark rejselegat 2010.

Modtaget: Det Neergaardske legat (3.000 kr.), Oticon Fonden, Intervet (rejseforsikring).